

DRAUGAS

PERIODICALS
November 19, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, NOVEMBER - LAPKRIČIO 19, 2002,

770 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-18-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 223
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Vertingiausią mitybą aptaria J. Pikūnas; 75 poros batų į Lietuvą. 2 psl.

Lietuva žinoma visur, teigia S. Semėnienė; JAV ambasadorius tiki, kad lietuviai daug gali pasiekti, jei nori. 3 psl.

Prisiminta „Kronika“; radinys bažnyčios rūsyje; atnaujinama rožinio malda. 4 psl.

Maldos pusryčiai Prezidentūroje. 5 psl.

Stipriarankė mergina gyvena Čikagoje; boksininkai ruošiasi varžyboms; rengiama įdomi paroda; „Lituanica“ vėl laimėjo. 6 psl.

Sportas

* Lietuvos šokėjai Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė, atstovaujantys Kauno „Sūkurio“ klubui, Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) pasaulio klasikinio šokių varžybose Vienoje (Austrija) sekmdienį iškovojo pirmąją vietą. Donatas Vėzelis ir Lina Chatkevičiūtė („Sūkurys“) liko 10-ti, Andrius Ivauskas ir Jurgita Dingelytė („Sūkurys“) — 13-ti, o Marius Kriukelis ir Kristina Valiūnaitė (Kauno „Kaspinas“) — 14-ti. Varžybose dalyvavo 162 poros iš 24 valstybių.

* Kauno „Žalgirio“ krepšinio komandos žaidėjai nejučia vien savo kaltes, kad klubas atsidūrė Eurolygos turnyro lentelės gale ir turi tik teorinių galimybių patekti į antrojo rato varžybas. „Mums trūksta nurodymų, kaip žaisti, neturime konkrečių uždavinių“, prasiūš Saulius Štombergas. „Žalgirio“ kapitono Mindaugo Timinsko nuomone, nesėkmės atveju žaidėjai turi dar labiau susitelkti ir neieškoti kaltų tarp savųjų. „Patys atsidūrėme nesėkmių ruože, patys turime iš jo išsikapanoti. Dar ne viskas prarasta Eurolygos varžybose. Turime pakankamai jėgų žaisti sėkmingiau“, teigė M. Timinskas. Gintaras Einikis pridūrė, jog iš pradžių užtektų ir dviejų pergalių. Po jų žalgiriečiai labiau pasitiktų savo jėgomis. (KD, Elta)

Naujausios žinios

* Čekija NATO naujokai Lietuvai parengė „pirkinių sąrašą“, paramą gynybai.
* Vyriausybė ir „Jukos“ atveria kelią deryboms dėl „Mažeikių naftos“ valdymo.
* Siūloma neapmokėti iš artimiausių giminaičių paveldėto turto.
* Vilniaus klubuose svaiginasi nepilnamečiai, įsitikinę sostinės meras.
* Dėl savivaldybių tarybų įgaliojimų kovos 26 partijos.

Danai padėjo modernizuoti Vilniaus nuotėkų valyklą

Vilnius, lapkričio 18 d. (Elta) — Pirmadienį atidaryta kompleksiskai atnaujinta Vilniaus miesto modernizuota nuotėkų valykla, atitinkanti visus ES aplinkosauginius reikalavimus.

Modernizuotos valyklos pajėgumas — 225.000 kubinių metrų per parą.

Naujųjų įrenginių atidarymo išlaidose dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Vilniaus meras Artūras Zuokas, Danijos aplinkos ministras Hans Christian Schmidt, aplinkos ministras Arūnas Kundrotas, Seimo ir vyriausybės nariai.

Apžiūrėjęs modernius valymo įrenginius, kurie buvo sumontuoti baigus įgyvendinti dar 1994 m. pradėtą bendrą Lietuvos UAB „Vilniaus vandenys“ ir Danijos firmos „Kruger Consult“ projektą, prezidentas padėjo inžinieriams, danų specialistams, padėjusiems įgyvendinti šį projektą.

V. Adamkus sakė, kad šis įrenginių modernizavimas rodo, kad Lietuva pradeda šiuolaikiškai rūpintis gamtos apsauga, ypač vandenvale.

„Šie įrenginiai yra dovana ne tik mums, bet ir visai Europos gamtos apsaugai“, pabrėžė prezidentas V. Adamkus.

UAB „Vilniaus vandenys“ generalinis direktorius Bronius Miežutavičius informavo, kad sostinės nuotėkų valykla buvo pradėta projektuoti beveik prieš 40 metų, todėl techniniai sprendimai moraliai paseno, dauguma technologinės įrangos nusidėvėjo.

Prezidentas Valdas Adamkus (kairėje) ir Vilniaus nuotėkų valyklos generalinis direktorius Bronius Miežutavičius. Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

laikiškai rūpintis gamtos apsauga, ypač vandenvale.

„Šie įrenginiai yra dovana ne tik mums, bet ir visai Europos gamtos apsaugai“, pabrėžė prezidentas V. Adamkus.

UAB „Vilniaus vandenys“ generalinis direktorius Bronius Miežutavičius informavo, kad sostinės nuotėkų valykla buvo pradėta projektuoti beveik prieš 40 metų, todėl techniniai sprendimai moraliai paseno, dauguma technologinės įrangos nusidėvėjo.

UAB „Vilniaus vandenys“ generalinis direktorius Bronius Miežutavičius informavo, kad sostinės nuotėkų valykla buvo pradėta projektuoti beveik prieš 40 metų, todėl techniniai sprendimai moraliai paseno, dauguma technologinės įrangos nusidėvėjo.

UAB „Vilniaus vandenys“ generalinis direktorius Bronius Miežutavičius informavo, kad sostinės nuotėkų valykla buvo pradėta projektuoti beveik prieš 40 metų, todėl techniniai sprendimai moraliai paseno, dauguma technologinės įrangos nusidėvėjo.

UAB „Vilniaus vandenys“ generalinis direktorius Bronius Miežutavičius informavo, kad sostinės nuotėkų valykla buvo pradėta projektuoti beveik prieš 40 metų, todėl techniniai sprendimai moraliai paseno, dauguma technologinės įrangos nusidėvėjo.

UAB „Vilniaus vandenys“ generalinis direktorius Bronius Miežutavičius informavo, kad sostinės nuotėkų valykla buvo pradėta projektuoti beveik prieš 40 metų, todėl techniniai sprendimai moraliai paseno, dauguma technologinės įrangos nusidėvėjo.

V. Landsbergis: Lietuva gali tapti Rusijos provincija

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis kritiškai vertina Europos Sąjungos ir Rusijos viršūnių pasiektą susitarimą dėl būsimo Rusijos piliečių tranzito per Lietuvą.

Pirmadienį surengtoje spaudos konferencijoje V. Landsbergis teigė, jog praėjusią savaitę pasirašytame susitarime nebuvo atsižvelgta į principinius Lietuvos „paritetą ir horizontalumą“ reikalavimus dėl vizų režimo Rusijos piliečiams.

V. Landsbergio teigimu, tai reiškia, jog ir Lietuvos gyventojams turėtų būti taikomos tokios pat tranzito per Rusiją lengvatos, o Rusijos piliečių tranzitą į ir iš Karaliaučiaus srities tvarka turi galioti ir kaimyninėse valstybėse.

„Lietuvos suvereniteto reikalas dabar pradėti kalbą būtent nuo jų (pariteto ir horizontalumo principo - BNS). Be šių suverenios Lietuvos principų neverta (su ES - BNS) nė kalbėtis, nes tapsime Rusijos

provincija“, pažymėjo V. Landsbergis.

Konservatorių vadovas V. Landsbergis taip pat nuogąstauja, jog Rusija stengsis suardyti nuo kitų metų sausio 1 dienos išgaliosiančią tvarką dėl Rusijos piliečių tranzito per Lietuvos teritoriją ir siūlo vyriausybei parengti atsakomąsias priemones.

Tuo tarpu Seimo valdanciosios daugumos atstovė socialdemokratė Birutė Vėtrė sakė, kad jos nuomone, nepagrįsta baimė dėl būsimo tranzito tvarkos.

„Lietuvioje pučiama psichozė. Palengvinto tranzito vizos jokių būdu nepažeis Lietuvos suvereniteto“, sakė ji.

B. Vėtrė paragino pasitikėti Europos Sąjunga ir jos atstovų garantijomis, jog Lietuva bus priimta į Šengeno erdvę kartu su pirmąją kandidatų banga.

Pasak jos, tokias garantijas yra davę už ES plėtrą atsakingas komisaras Gunter Verheugen.

Čikagoje tarnavęs kunigas tapo Panevėžio katedros klebonu

Kunigas Rimantas Gudelis po puspenktų metų studijų ir darbo Amerikoje paskirtas Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros klebonu.

Tris dešimtmečius šių svarbiausių Panevėžio vyskupijoje maldos namų klebonu išbuvęs monsinjoras Juozapas Antanavičius savo valia pasirinko lengvesnį darbą — Uptytės parapiją. Likęs gyveniti savo namuose Panevėžyje, labai daug šiam miestui nusipelnęs monsinjoras taip pat rūpinsis ir čia pradėtų senelių namų statybų reikalais.

Kunigas R. Gudelis, prieš vykdamas į Ameriką, buvo Naujamiesčio Šv. Mato bažnyčios klebonas. Jo rūpesčiu pastatyta Berčiūnų Tautos kančios bažnyčia, įrengtas Kristaus kančios kelias.

Čikagoje R. Gudelis apsigynė teologijos daktarą, dirbo lietuviškoje parapijoje, parašė knygą apie susitaikymo procesą Lietuvos Katalikų Bažnyčios Nukelta į 5 psl.

Šią savaitę įvyks istorinis JAV prezidento vizitas į Vilnių

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Busimas JAV prezidento George W. Bush vizitas į Vilnių lapkričio 22-23 dienomis bus istorinės reikšmės įvykis Lietuvai ir visai Europai, atkreipsiantis pasaulio žiniasklaidos dėmesį.

Taip teigė Lietuvos ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas, komentodamas Baltųjų rūmų patvirtintą informaciją apie pirmą istorijoje JAV prezidento vizitą į Lietuvą, kuris, pasak diplomato, pažymės „laisvės, demokratijos bei Europos susivienijimo pergalę, išreikštą Lietuvos, Latvijos ir Estijos pakvietimu narys NATO“.

Trečiadienį G. W. Bush vyks į Čekijos sostinę Prahą, kur lapkričio 21-22 d. vyks NATO valstybių vadovų susitikimas, kuriame Lietuva ir dar šešios kandidatės iš Vidurio ir Rytų Europos tikisi pakvietimo į sąjungą.

Penktadienį G. W. Bush iš Prahos vyks į Sankt Peterburgą, kur susitiks su Rusijos prezidentu Vladimir Putin aptarti Rusijos ir NATO santykių.

Tą patį dieną G. W. Bush iš Sankt Peterburgo išvyks į Vilnių, kur susitiks su Lietuvos vadovu Valdu Adamkumi bei Latvijos ir Estijos prezidentais.

V. Ušacko nuomone, sprendimai dėl Baltijos valstybių pakvietimo į NATO šios organizacijos valstybių narių vadovų susitikime Prahoje

lapkričio pabaigoje bei JAV prezidento vizitas į Vilnių simbolizuos „Molotovo-Ribbentropo pakto liekanų sunaikinimą“, sėkmingą Baltijos valstybių integraciją į euroatlantines Nukelta į 5 psl.

Laukiant vienos galingiausių pasaulio valstybių vadovo vizito, reprezentaciniais BMW motociklais atnaujinamas policijos eskortas. Eskortavimui pasirinkti aštuoni „BMW R 1150RT“ motociklai, kuriuose jais prekiaujančioje bendrovėje „Krastra Auto“ buvo perduoti Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos atstovams. Jiems išgiti Policijos departamentas skyrė daugiau nei pusę milijono litų. Perdavimo ceremonijoje dalyvavo policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius, „Krastra Auto“ prezidentas Kęstutis Martinkėnas ir „Krastra Auto“ direktorius Nerijus Pacevičius.

Nuotr.: Policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius išbando naują BMW motociklą. Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

JAV LB ir Seimo komisija pradėjo darbą

Pakvietimas į NATO, kuri šią savaitę išgirs valstybę, yra bendrų Lietuvos ir išiešvijos pastangų rezultatas. Tai buvo pabrėžta pirmadienį, pradedant Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos posėdžius.

Ši komisija buvo įsteigta 1995 metais ir pernai atnaujinta. Posėdžių sesijos rengiamos du kartus per metus. Yra du Komisijos pirmininkai, atstovaujantys Lietuvai ir išiešvijai. Komisijos tikslas — stiprinti ryšius tarp Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių, valstybinių lygmeniu spręsti iškilusias svarbiausias integracijos problemas.

NATO klausimai, pabrėžė JAV LB tarybos prezidiumo pirmininkė Regina Narušienė, visada buvo komisijos dėmesio centre, daug šioje srityje nuveikė JAV lietuviai. Buvo išnaudojamos visos įmanomos priemonės paveikti JAV valdžią, kad ji remtų Lietuvos siekį stoti į NATO. Malonu, kalbėjo R. Narušienė, kad Lietuva pakvietė kai kuriuos JAV lietuvių prisidėti prie Lietuvos kariuomenės parengimo ir stiprinimo, pirmiausia paminėdama generolo Jono Kronkačio pavardę.

Nukelta į 5 psl.

liu mokyklose, kur mokosi daug studentų iš Vakarų buvo suzinota prieš kelias dienas. Pareigūnų teigimu, šios mokyklos istaigos dabar bus uždarytos mažiausiai iki trečiadienio.

Nukelta į 5 psl.

IRAKAS

Bagdadas. Pirmadienį į Iraką atvyko Jungtinių Tautų (JT) ginklų tikrintojų komanda, atnaujinanti šioje valstybėje ginkluotės patikrinimus, kurių metu bus siekiama surasti ir pašalinti masinio naikinimo ginklus. Nuo šios misijos rezultatų priklausys, ar JAV imsis karo veiksmų prieš Bagdadą.

Bagdadas. Irako prezidentas Saddam Hussein Irako parlamentui nusiuntė pranešimą, kuriame teigia, jog nusprendė priimti šiuurkščią Jungtinių Tautų rezoliuciją dėl nusiginklavimo, kad išvengtų JAV puolimo. Prezidentas teigė tikintis, kad jo sprendimas įrodys, jog Irakas neslepia masinio naikinimo ginklų.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Bruselis. Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrai susitarė, kad 10 naujų valstybių prie ES gales prisijungti 2004 metų gegužės 1 dieną, pranešė pareigūnai ir diplomatai. 10 pirmaujančių kandidatų: Čekija, Estija, Kipras, Latvija, Lenkija, Lietuva, Malta, Slovakija, Slovėnija bei Vengrija, tikisi užbaigti derybas dėl narystės iki šių metų gruodžio 12-13 d. Kopenhagoje įvyksiančio ES viršūnių susitikimo. Manoma, kad 2003 metais jos visos su rengs referendumus dėl prisijungimo prie Europos Sąjungos.

Sofia. Buvęs NATO pajėgų Europoje vadas, amerikiečių generolas Wesley Clark pirmadienį pareiškė, kad, jo nuomone, JAV turėtų atakuoti Iraką sausio pabaigoje, tačiau jis išspėjo, kad šios jo spėlionės nėra pagrįstos jokia oficialia informacija. „Tai tik mano nuojauta“, sakė W. Clark, pasak kurio, oro ataka gali trukti „keletą dienų“, o po to turėtų įžengti sausumos kariuomenė. W. Clark taip pat mano, kad į JAV vadovaujamą koaliciją kovai su Iraku turėtų susiburti Bulgarija, Italija, Ispanija, Didžioji Britanija, Lenkija, Vengrija, Rumunija ir Baltijos valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija. Pasak kariškio, šioje kovoje taip pat galėtų dalyvauti Prancūzija, Rusija ir net kai kurios arabų valstybės.

Londonas. Naujų teroristų tinklo „al Qaeda“ išpuolių pavojaus yra „realus ir rimtas“, pirmadienį išspėjo Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair, kuris kalbėjo po to, kai buvo suimti trys įtariamieji, kaip manoma, norėję paskleisti nuodingas dujas Londono metropoliteno sistemoje. Pasak dienraščio „The Sunday Times“, lapkričio 9 d. buvo suimti trys atvykėliai iš Šiaurės Afrikos, kurie rengėsi spūsties valandą paskleisti cianido dujas Londono metropoliteno sistemoje. Jų rengiamo išpuolio scenarijus buvo panašus į 1995 metais Tokyo metropolitene įvykdytą išpuolį su zarinio dujomis, per kurį žuvo 12 žmonių.

Roma. Septynis kartus Italijos vyriausybei vadovavęs Giulio Andreotti centrinės Italijos Perudžos teismas sekmdienį skyrė 24 metų laisvės atėmimo bausmę už bendrininkavimą 1979 metais nužudant žurnalistą Mino Pecorelli, kuris rengėsi išspaudinti jį kritikuojančią knygą. „Aš visad tikejau ir tebetikiu teisingumu, net jeigu šį vakarą vargiai galu sutikti su tokiu absurdu“, sakė 83 metų G. Andreotti po to, kai buvo paskelbtas teismo nuosprendis.

Vasara. Buvęs Lenkijos Poznanės miesto arkivyskupas Juliusz Paetz, įsivėlęs į homoseksualizmo skandalą, galės vizituoti parapijas, šventinti bažnyčias ir užsiimti kita ganytojiška veikla tik gavęs dabartinio šio miesto arkivyskupo Stanislaw Gadecki sutikimą. Tokį sprendimą priėmė Vatikano vyskupų kongregacija.

JAV

Vasingtonas. Irako šiaurinėje skrydžių draudimo zonoje patruliuojantys JAV ir Didžiosios Britanijos karo lėktuvai pirmadienį apšaudė Iraką priešlėktuvinės gynybos objektus, kurie kėlė grėsmę Vakarų koalicijos lėktuvams, pranešė JAV pajėgų Europoje karinė vadovybė. Panašų incidentų Irako šiaurėje ir pietuose įsteigtose nesikraidymų zonos padoagejo, pastaruoju metu didėjant tikimybė, jog JAV pradės puolimą prieš Iraką, siekdamas nuversti prezidentą Saddad Hussein.

Vasingtonas. JAV Baltiesiems rūmai imasi diplomatinio ir karinio žingsnio, kuriuos turi žengti, rengdamiesi galimai JAV karo operacijai prieš Iraką, pirmadienį pranešė laikraštis „The New York Times“, remdamasis JAV ir sąjungininkų atstovais. Kai kuriems šių žingsnių įgyvendinti gali prireikti savaitę ar net mėnesių. Dalis Vašingtono laukiančių uždavinių yra formaliai nustatyti valstybių sąjungininkų vaidmenį per galimą Irako puolimą. Be to, reikės sutarti su tokomis Iraką kaimynėmis, kaip Turkija ir Izraelis, kad šios nesigriebs karo veiksmų savo iniciatyva.

New York. Su ekstremistų tinklu „al Qaeda“ siejami teroristai, atsakingi už spalio 12 dienos sprogimų seriją Indonezijos Bali saloje, ketina rengti išpuolius valstybės sostinėje Jakartoje esančiose tarptautinėse mokyklose, pirmadienį rašo laikraštis „The New York Times“. Apie ketinimus rengti išpuo-

SVEIKATOS KLAUSIMAI

VERTINGIAUSIA MITYBA

JUSTINAS PIKŪNAS

Kokius maisto produktus žmogui yra sveikiausia ir vertingiausia vartoti? Atsakymą duoda gausūs tyrimų duomenys. Tai daržovės ir vaisiai, turintys gausius antioksidantinius vitaminus C ir E, A vitaminų grupę su karotinu, fitoproteinų ir selenijaus mineralų. Jie stiprina imunitetą, neleidžia laisviems radikalams ardyti organizmo ląstelių, molekulių, juo labiau genetinės DNA struktūros. Tuo pačiu jie saugo žmogų nuo širdies ligų, kraujo išsiliejimų smegenyse ir kitur, taip pat nuo daugelio vėžinių pasikeitimų. Bostono Fufts universiteto mokslininkai nustatė antioksidantų kiekį dešimties maisto produktų ir surikiavo tokių mitybinių medžiagų 100 g vertę pagal laisvų radikalų deaktyvaciją, ją pavadindami ORAC (oxygen radical absorbance capacity). Štai pirmieji ir antioksidantais turtingiausieji iš jų: dziovintos slyvos (prunes) — 5,770 (nedžiovin-tos tik 949), razinos — 2,830, mėlynės — 2,400, juoduogės — 2,036, kale žali lapai — 1,770, braškės — 1,540, špinatai — 1,260, avietės — 1,220; kiti produktai jų turi žymiai mažiau.

Kitais tyrimais, remdamasi, Laura Powlak atrinko vertingiausių maisto produktų dešimtuką. Jame randame: 1. linų sėklas, alyvinius, 2. soją, 3. kviečių gemalus, 4. pomidorus, 5. brokolį, 6. morkas, 7. tangerinus, 8. braškes, 9. žalią arbatą, 10. česnaką. Jie visi turi savo pakaitalus, tokia eile: avokada, žali žirniai, neapdirbti grūdai, raudoni pipirai, spinatai, cantaloupe, apelsinai, vynuogės, vynos, svogūnai. Šiuose sąrašuose nerandame gal pačios seniausios, gėlo vandens algos žolėlių — spirulinos, turinčios visas reikiamas amino rūgštis, betakarotiną, chlorofilą, vitaminus, mineralus, gausius antioksidantus... Todėl nenuostabu, kad JT komisija ją pripažino reikšmingiausiu ateities maistu. Tarp daugelio kitų funkcijų spirulina stiprina imunitetą ir įtakoja naują ląstelių gamybą. (UNESC, 2002).

Kad būtume sveiki ir per greitai nesentume, turėtume didinti šių produktų vartojimą, nes jie turi reikšmingiausias mitybines medžiagas imunitetui, pajėgumui ir sveikatai stiprinti bei jaunatviškumui išlaikyti. Panagrėnėkime kai kuriuos produktus,

kurie kokybiškai prisideda prie puikios dietos sudarymo. Organizmo gaminamas glutacionas saugo ląsteles ir jų junginius nuo oksidacijos daromos žalos. Tuo būdu jis stiprina smegenis, širdį, arterijas, plaučius, inkstus, odą ir kitus organus. Be puikios dietos glutaciono gali būti pagaminama per mažai.

Sojos produktai (tofu, pupelės, sojos miltai, sojos pienas) turi proteinus, kurie mažina širdies ligų galimybes, žemina cholesterolį, veikia priešvėžinius pasikeitimus. Tai reikšminga pagalba organizmui. Daug kam jie nėra skanūs, bet galima priprasti. Pomidorai taip pat nėra skanūs, bet labai naudingi, nes turi apie 2,000 biologiškai aktyvių medžiagų. Pomidorai turi daug vitamino C, gal dar svarbiau, juose gausu karotinoidų, k.a. likopenų, kurie yra giminingi beta karotinui — tai efektingi antioksidantai. Verta valgyti žalius pomidorus, arba pagamintus į prieskonius. Tamsiai žalios daržovės, riešutai, saldžios bulvės, jogurtas, svogūnai ar česnakas, mėlynės, vyšnios ir kitos uogos reikšmingai prisideda prie mitybos gerinimo. Tamsiai žalios brokolis turi daug glikoproteinų, beta karotino, vitamino C ir ląsteliųos — sunku atrasti geresnę daržovę. Jeigu jis neskanus, mitybai šiek tiek prarasdami, keiskime jį į kopūstus.

Prisimintina, kad arterijos, kuriomis teka mitybinės medžiagos į smegenis, yra plokštytos, todėl, valgant riebią maistą, juo labiau su gausiu cholesteroliu, mažėja deguonies tiekimas arba jos šen ar ten užblokuojamos. Tuomet gali įvykti maži, nepastebimi kraujo išsiliejimai. Jie gali trikdyti kalbą, atmintį arba kitas kognityvines funkcijas. Štai kodėl dietos gerinimas yra būtinas — ji yra apsaugos priemonė. Jeigu maistas ne duoda pakankamai antioksidantų (vitaminų A, C, E, beta karotino, mineralų selenio, folinų rūgščių), patartina vartoti mitybinius priedus nuo 5-ojo amžiaus dešimtmečio, kartais ir žymiai anksčiau. Juos gamina JAV Mannatech, Kanadoje „Gero Vita“.

Mėlynė yra nuostabi uoga, nes ji turi daug sveikatai reikšmingų elementų. Pažymėtinas antosaieninas ir fitochemikalai, priklausantys flavonoidų rūšiai. Tai ne vien antioksidantai, bet ir smegenų

stiprintojai (ką rodo tyrimai su pelėmis). Gera dieta susideda iš bent 50 proc. žalių (nevirtų, nekeptų) produktų. Jų vartojimą galima pastoviai didinti (bet apie tai kiek vėliau).

Gera mityba yra būtini tinkami valgymo įgūdžiai. Pradėk dieną su geras pusryčiais, atsisėdęs prie stalo. Kokio 10 min. prieš valgį išgerk stiklą vandens, ypač jei negėrei atsikėlęs. Pradėk vaisiumi — bananu, obuoliu, kriaušė, 2-3 slyvomis ar 5-6 vyšniomis. Pagrindinis valgis — avizinių, miežinių ar grikių dribsnių košė. Dribsnius išvalko užpylus (virintu ir atšaldytu vandeniu), galima valgyti nevirtus. Viso grūdų produktai turi daug vitaminų ir mineralų. Užbaigai (jei ji reikalinga) — pusę riekės 3- ar 7-grūdų duonos su lieso sūrio gabaliuku ir žalias arbatos puodžiuką. Nesijausi alkana, bet per dieną žmogui reikia dar bent dviejų valgių su daržovėmis ir vaisiais! To negana — dienos eigoje dar tris ar keturis kartus užkask po vaisių ar daržovę. Tuojau paaiškės, kodėl norima tiek daug valgyti. Visada valgyk lėtai, daug kramtyk, nors tai nebūtų riešutai, tuomet ir virškinti bus žymiai lengviau, nes organizmas atris reikiamų enzymų.

Jei nedirbi fiziniai sunkaus darbo, tuomet būtina pridurti mankštos pratimą bent tris kartus per savaitę, daug geriau penkis ar šešis kartus po pusvalandį ar ilgiau. Vaikščiojimas ar ristele begimas yra puikus pasirinkimas. Nuosakiai valgant ir mankštintis, daugumai žmonių netenka kovoti su kylančiu svoriu, o tai didelis laimėjimas. Venk keptuves gamintų patiekalų. Jeigu jau apetitas kankinti pradeda, įtikink save, kad du ar tris kartus per mėnesį gali iki visiškos soties pavalgyti svečiuose, o kai pritrūksta kvietimų — valgykloje ar restorane (nors geriau to nedaryti). Namai nėra skirti nei persivalgyti, nei badavimui. Del kitų gėjų Lietuvoje tūkstantčiai žmonių badauja. Taip jau yra didelėje pasaulio dalyje, nors bado priežastys yra gana skirtingos. Kas neatranda savo valgio saiko, tokio asmens ateitis liūdina: jo(s) ne išgelbės nei dietos/svorio piliulės, nes jos per ilgą laiką priveda prie nerviškumo, nemigos, pakilusio kraujo spaudimo ir cheminės priklausomybės. Taigi, valgykime sotų maistą ir tiek, kiek mūsų organizmui jo reikia, tačiau, virškinimui palengvinti ir sveikatai stiprinti, ieškokime idealios mitybos.

Klausimas, kas sudaro geriausią dietą, dar nėra įtikinamai išspręstas. Tuojau pateiksime mokslo dar tiksliai nepažintą atsakymą, bet, rašančiojo įsitikinimu, jis yra įtikinantis. Blogiausia, kai valgoma daug mėsos ir pieno produktų, ir valgomą daugiau, negu žmogui reikia. Žymiai geresnė yra vegetarinė dieta. Ją vartojant, persivalgyti nėra jau taip lengva. Todėl netenka ir viršsvorio sukaupti. Kodėl ji nėra pati geriausia? Į ją telpa virti, kepti ir kitaip gaminti nemėsiniai valgiai. Turbūt atsakymą jau nujaučiate. Anksčiau išskirti naudingiausi žmogui mitybos produktai pasižymi tuo, kad juos beveik visus galima valgyti žalius. Tad klausime, kaip sudaryti geriausią dietą? Atsakymas aiškus — buvome minėję, vartoti bent 50 proc. žalių (nevirtų, nekeptų) maisto produktų ir jų kiekį didinti iki pasiekus visą 100 proc.! Romėnai sakydavo, kad visi keliai veda į Romą. Mitybinių produktų atžvilgiu, visi keliai

Lietuvos jaunuomenė jau įsijungia į kovą su rūkymo įpročiu. Eltos nuotr.

susilieja į natūralaus žalio maisto vartojimą!

Viktoria Boutenko argumentuoja, kad virtas maistas yra pripratimas, nes jis duodamas vaikui, dar neturint vienų metų, todėl ir gaunamas priklausomumas, metų metais jį vartojant. Ji siūlo 12 žingsnių sistemą (analogiška, bet skirtinga nuo AA 12 punktų), kaip išbūti iš to pripratimo ir, valgant žalią maistą, pajusti ne tik puikų skonį, bet ir energijos kiekio didėjimą, sveikatos būvio gerėjimą. Vien biologiškai gyvus mitybos produktus vartojant, valgoma žymiai mažiau, bet energijos turima daug daugiau. Gal svarbiausia, kad kraujas ir visos organizmo sistemos sėkmingai valosi ir todėl toks asmuo lengvai kontroliuoja svorį bei cholesterolį, jaučiasi geriau, negu anksčiau. Didinant biologiškai aktyvių produktų vartojimą, prieinama taško, kuriame galima apsispręsti atmeti viską, kas yra virta, kepta ar kitaip gaminta. Jeigu perėjimas yra staigus (pvz., iš 50 į 100 proc.) išgyvenamas sunkus 2-3 savaičių periodas, kurio metu kenčiama nuo tokių simptomų, kaip viduriavimas, galvos skausmai ir stiprus noras, ką nors virti ar kepti suvalgyti. V. Boutenko tvirtina, kad po poros mėnesių virti, kepti patiekalai atrodys kaip „mažaspalvė plastika“, kurios nenorima liesti, juo labiau ir burną dėti. Tad kodėl nepereiti, palaipsniui didinant žalius produktus ir tokiu būdu išvengiant stiprių simptomų atsiradimo?

Pripažintina, kad dar daug metų praeis, iki žalia mityba užvaldys šeimą bei restoranus, bet žalią maistą valgančiųjų skaičius didės be atvangos. Valgant pusryčius, pietus ar vakarienę restorane, galima taip kreiptis: „Aš valgau tik žalią (nevirtą, nekeptą) maistą. Prašau paruošti man salotų arba daržovių lėkštelę (galite įdėti riešutų, sėklų, uogų)“, — mažai kuris virėjas atsisakys tai paruošti.

Su dabartine mityba žmonės vargsta, nes jų nosys, sinusai, gerkles, skrandžiai, žarnos yra aptrauktos gleiviniu filmu, kuris padeda saugoti kraują nuo toksinų, bet ir labai sumažina vitaminų, mineralų, fitoproteinų bei kitų biologiškai aktyvių medžiagų absorbciją. Taip, valgoma ir valgomą daug, bet vis vien organizmui ko nors trūksta (gal kelių iš 120 mineralų, gal kelių amino rūgščių ar fitoproteinų), todėl žmonės nesijaučia sotūs ir kemsia į gerkle vis daugiau, nuo ko jų svoris ir kraujo spaudimas auga, kol galop jie negali gerai jaustis. Išpūtimas po tradicinių valgių yra dažnas. Boutenko tvirtina, kad, valgant 90 proc. virto maisto, asimiliuojama 30 proc. Tai sudaro milžinišką skirtumą. Verta pagalvoti. Vis daugiau žalią maistą varto-

jant, mitybinis traktas išsivalo nuo gleivių, tuomet asmenys valgo vieną arba du kartus per dieną, tad ir valgiams gaminti nereikia skirti tiek daug laiko. Ląsteliųos irgi gaunama pakankamai.

Puiku, kad žarnose tą negyvą maisto gausą bakterijos skaido (recycle) ir taip padeda ja nusikratyti. Ar nenuostabu, kad bakterijos neliečia gyvų ląstelių, todėl jos žmogui yra labai naudingos. Pasak Boutenko, 100 proc. žaliu maistu gyvenant, organizme išnyktų bakterijos, gal ir kiti mikrobai — kraujas būtų tyras; jame nebūtų plazma, raudonieji ir baltieji kraujo kūnelių rutuliukai, deguonis ir švarios mitybinės medžiagos, gabenamos ten, kur jų trūksta. Tokių žmonių ligotumas reikšmingai nukristų — „riemuo jų neestų“ — sumažėtų priežastys vėžio, širdies, diabeto, kepenų ir kitoms ligoms. Gerą saviąją turint, būtų mažiau postūmių patekti į tabaką, alkoholio, juo labiau „kvaishalę“ vergiją. Tokiu būdu įtampas būviai išretėtų, būtų daugiau energijos ir darbams atlikti, ir problemoms spręsti. Iš tikro būtų žymiai daugiau jėgos ir stiprybės. Kalifornijoje 2000 ir daugiau metų augančiose sekvojose neatsiranda bakterijų, kol jos neišdžiūsta. Galima tik stebėtis daugelio gyvūnų stiprumu. Ragnerio teigimu, sekančios argi mūsų nestebina faktas, kad kg į kg šimpanzė yra apie 4 kartus stipresnė už vyrą, o gorila yra apie 10 kartų galingesnė! Klausime kodėl? Didele dalimi todėl, kad jie eda žalią dietą ir gana daug „mankština“. Istorijsje žinomas galbūt stipriausias pasaulio žmogus, vardu Milo, buvo žalio maisto vartotojas ir vegetaras. Kad sveikai ir ilgai gyven-tume, du dalykai patartini: žalia mityba, kuri visiškai so-tintų, ir mankšta, kuri kas-kart suaktyvintų po kelis šimtus organizme esančių rau-menų. Tuomet ir visas gyven-mas būtų žymiai sveikesnis bei malonesnis.

Literatūra

- United Nations Economic and Social Council. „Application of an Intergovernmental Organization for Consultative Status With the Economic and Social Council. Document 02-20853“ (E), Jan. 10, 2002.
- Greenslade K. et al. „Top 20 Age-Defying Superfoods“. Prevention: Rodale, 2000. P. 4-15.
- Pawlak Laura. „A Perfect 10: Phyto 'New-Trients' against Cancer“. Emeryville, CA: Jeblar, 1999.
- Boutenko Victoria. „12 Steps to Raw Foods“. Ashland, OR: Raw Family Publishing, 2002. P. 57.
- Ragner Peter. „How Long Do You Choose to Live?“ Gutlinburg, TN: Roaring Lion Publishing Co., 2001. P. 344.

* Seimas pritarė Lietuvos liberalų sąjungos siūlymui laipsniškai mažinti gyventojų pajamų mokestį nuo 33 iki 24 proc.

(VŽ, Elta)

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00 Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, PC.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akinių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 & 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūtis, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60438
Tel. 815-744-0330
lietuviškai 815-744-8230
www.centrolietuvianandbrazilian.com

REIKIA TIK NORO IR PASTANGŲ

Vinco Samaškos daugelis, ypač tolimesnių vietovių, lietuvių nepažįsta. Tačiau tai geros širdies, kiek vyresnio amžiaus asmuo, kuris, nuvykęs apsilankyti Lietuvoje ir pamatęs, kad Plungės vaikų globos namuose sunkiai verčiamasi, susizavėjo vaikučiais ir jų globėjais, o grįžęs namo, nusprendė tuos namus paremti.

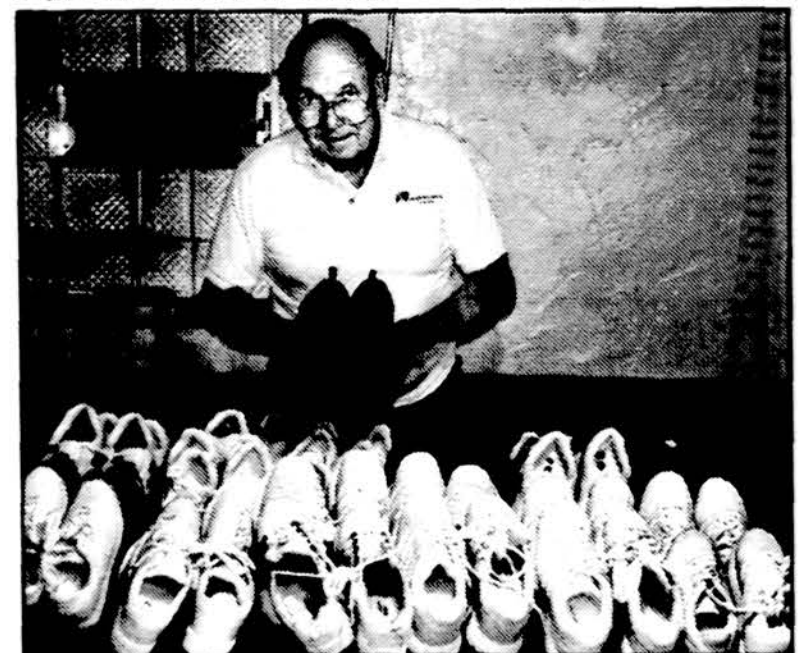
Globos namų vadovybė pripažino, kad vartotų draubūzių vaikams gauna iš Vokietijos, bet labai reikia batelių. V. Samaška vis negalėjo pamiršti matytų vaikučių ir jų gyvenimo Plungės vaikų globos namuose. Turėdamas progą, kreipėsi į Lietuvos prekybos rūmus (jis yra jų rūmų narys) ir šie nutarė paskirti 500 dol. globos namams.

Po to V. Samaška savo iniciatyva pradėjo „batelių vaju“. Prekybos rūmų nariai ir kiti V. Samaškos pakalbinti pažįstami sudėjo gražią sumą pinigų (vien Juozas ir Valerija

Stanačiai paaukojo 150 dol.), už kurią V. Samaška jau galejo nupirkti 75 poras naujų batų ir dar 150 porų kojinių Plungės vaikų globos augintiniams. Iš Betty Miklos jis gavo dar daug naujos, geros kokybės medžiagos, tad susidarė nemaža suma. Persiuntimu Vincas Samaška padėjo pats pasirūpinti.

Visa siunta buvo supakuota į 6 dėžes ir per „Transpak“ siuntinių siuntimo agentūrą rugsėjo pabaigoje išsiųsta į Plungę. Iki švencio globos namų augintiniai jau galės pasi-džiaugti dovanomis iš Amerikos.

* Istatymo projektas, draudžiantis bendrovėms finansškai remti partijas, jau senokai parengtas, tačiau padėtas į stalių ir neprimamas parlamente. Teigiama, kad tai susiję su skurdžia partijų padėtimi ir menkomis galimybėmis jas finansuoti iš valstybės biudžeto. (KD, Elta)

Vincas Samaška džiaugiasi, kad batelių vaju Plungės vaikų globos namų aukletinams gerai pavyko. Jono Kuprio nuotrauka

Dr. Regina Padleckienė su „Vilties Angelo“ vaikų namų Vilniuje vaikais. „Vilties Angelo“ namus remia „Vaiko vartai ir mokslas“ labdaros organizacija Čikagoje

KAI LIETUVIAI NORI — JIE GALI

Išskirtinis pasikalbėjimas su JAV ambasadoriumi Lietuvai John Tefft

Šių metų liepos mėn. pabaigoje turėjau progą užkalbinti JAV ambasadorių Lietuvoje John Tefft apie dabartinę ambasados veiklą ir jo paties darbą Lietuvoje. Kartu dalyvavo ambasados spaudos atašė Michael Boyle. Artejan prezidento rinkimams Lietuvoje bei NATO sprendimui dėl Lietuvos narystės, jo atsakymai ypač aktualūs ir įdomūs.

— Kai kalbėjome prieš metus, Jūs tuo metu šventėte savo pirmųjų darbo metų jubiliejų kaip JAV ambasadorius Lietuvai. Kaip darbai pasikeitė, palyginus su pirmaisiais metais?

— Per tuos metus mūsų darbo ritmas pasidarė intensyvesnis, ypač kova prieš terorizmą. Kai įvyko rugsėjo puolimai JAV-se, parama iš Lietuvos žmonių buvo didžiulė. Žmonės dėjo žvakes ir geles prie ambasados, grupės atvažiuo net iš Klaipėdos. Mes dirbame su Lietuvos valdžia terorizmo vengimo ir pasaulio saugos klausimais. Lietuva tapo dalis to tinklo, kuris kartu kovoja prieš terorizmą. Tai įskaito kovą prieš pinigų plovimą, ryšių užmezgimą su studentais iš Karachi, Pakistano, bei antiterorizmo konferencijos pravedimą praėjusį pavasarį.

Mes taip pat toliau dirbome padėti Lietuvai ruošti integruotus NATO. Be to, dirbome prie eilės klausimų susijusių su Lietuvos pasirodymu atitiktį narystės reikalavimus bei reikalavimus, susijusius su laisva, demokratine šalimi. Į tai įeina etikos mokymas, korupcijos mažinimas bei žydų bendro turto nuosavybės sprendimo klausimai.

— Kaip sekasi ambasados darbai plėsti savo teritoriją ir kaip rugsėjo 2001 m. įvykiai turėjo įtakos Jūsų planams?

— Mes dabar turime jūrų pėstininkų grupę, kuri prisideda prie mūsų vidaus apsaugos ir apskritai ambasada atitinka JAV Valstybės departamento saugos reikalavimus. Taip pat per šiuos metus išsiplėtė konsulinis skyrius. Turime naują atstovą politikos klausimams, informacijos vadybos specialistą ir raštinės vadybininką. Nupirkome Kazachstano ambasadą ir plečiame taip, kad užimsime keturis pastatus. Dar atskirai yra Amerikos centras, kuris liks senamiestyje. Mes turime automobilių statymo aikštelę darbuotojams. Visos JAV ambasados Pabaltijje plečiasi, o kas tempo priklauso nuo lėšų skyrimo iš JAV Valstybės departamento. Vilniuje bus didžiausias pastatų kompleksas

iš visų JAV ambasadų Baltijos valstybėse. Atsižvelgiant į Lietuvos planus būti ES nare, ypač jeigu Lietuva būtų pakviesta būti NATO nare, mes norime, kad mūsų patarnavimas aprėptų viską, ko Lietuvos ir JAV piliečiams reikės. Mūsų patarnavimas gerėja, bet reikalavimai vis didės ir norime tam būti pasiruošę.

— Per pokalbį 2001 m. Jūs išvardinote penkis pagrindinius ambasados tikslus: remti demokratine laisvą rinką, remti Lietuvos integraciją į Vakarų struktūras bei organizacijas, remti teisinės sistemos stiprinimą, padėti JAV ir Lietuvos piliečiams, ypač verslo ir vizos klausimais, remti JAV firmų investicijas bei Lietuvos privatizacijos programą. Ar šie tikslai nepasikeitė ir kaip sekasi šiuos tikslus įgyvendinti?

— Tie tikslai nepasikeitė ir mums sekasi juos toliau plėtoti. Pilietų aptarnavimas pagerėjo su konsulinio skyriaus plėtimu. Pasitaiko, kad, siekiant vizų, vyksta apgaulė. Didėja JAV firmų investicijos Lietuvoje. Tų firmų profilis keičiasi nuo ankstesnių investicijų tuo, kad firmos yra mažesnės ir mažiau reklamuojasi. Kai kurios užsiima vien finansavimo projektais, o kitos kuria atstovybes. JAV firmos toliau domisi ir stebi Lietuvos Energijos privatizaciją. Aš manau, kad jų tolimesnis susidomėjimas priklausys nuo Lietuvos energijos pertvarkymo. Dėl Lietuvos Aerolijos dar negirdėjau, kad JAV firmos domėtis. Lietu-

vos potencialas verslo klausimais didėja. Didėja JAV gaminių pardavimas Lietuvoje bei Lietuvos dalyvavimas tokiose srityse, kaip informacijos technologija bei biotechnologija. Intelektualinės nuosavybės teisės klausimas dar sukelia problemas. Dar egzistuoja nelegali muzikos ir kitų diskų gamyba bei pardavimas, nors kai kurie nusikaltėliai jau pasodinti į kalėjimą. Lietuviai taip pat nori stiprinti intelektualinės nuosavybės teises, ypač muzikos atžvilgiu, kad atitiktų Vakarų standartus.

— Kaip Lietuvos ekonominis augimas pritraukia JAV investitorius?

— Lietuvos ekonominis atsigavimas priklausė nuo eilės faktorių. Eksportas padidėjo, statyba padidėjo, Vilnius pastoviai geriau atrodo, pvz., Gedimino prospektas bei Užupis. Holiday Inn, su investicijomis iš Baltijos-Amerikos Verslo fondo, pradėjo dirbti ir Marriott svarsto įžengti į Lietuvos

JAV ambasadorius Lietuvai John Tefft, su žmona Mariella apsilankęs „Drauge“, prieš išvykdamas į Lietuvą. Jono Kuprio nuotrauka.

rinką. JAV ekonominio augimo sulėtėjimas kol kas mažina JAV investicijų atvykimą, bet regionas turi daug potencialo ne tik šiandien, bet ir per ateinančius 5-10 metų.

— Kokias kliūtis Jūs matote Lietuvos augimui bei stiprėjimui?

— Reikia didinti skaidrumą įvairiose srityse. Pagal darytas studijas, nėra korupcijos aukščiausiuose valdžios sluoksniuose, bet kitur vyksta, ar korupcija, ar kyšiai, ar mokesčiai dėl pagrindinio valdžios patarnavimo. Tai motyvu ir sveikatos apsaugos sistemoje. Tas klausimas nestovi vietoje ir dedame pastangas tai pakeisti. Didėja etikos su-

pratimas. Neseniai Lietuvos Vadybos mokyklos centras (Panevėžyje) bei JAV Pointman Institute pravedė etikos mokymą šešiuose miestuose politikieriams, žurnalistams bei nevyriausybių organizacijų atstovams.

Norėčiau, kad Lietuva taptų vieta, iš kurios firmos galėtų aptarnauti kitas Europos šalis. Pavyzdžiui, MasterFoods gamina maistą Lietuvoje šunims bei katėms. Įėjus įmonėn, galėtum galvoti, kad esi bet kur pasaulyje, tokia ji moderni, ir tos gamyklos firma aptarnauja Europos rinką. Ten dirba 600 žmonių ir gerai tvarkosi. Lietuviai inžinieriai sukūrė gamybos procesus ir

tuo, ką jie sukūrė, dabar naudoja GeneralFoods įmonės JAV-se.

— Ar Jus nustebino, kad Lietuvai taip gerai sekasi derinti klausimus dėl ES narystės?

— Kai lietuviai visomis pastangomis kažko siekia, jie daug pasiekia. Tai ir buvo teigiamas Lietuvos politinės sistemos ženklas, kai visos politinės partijos parėmė NATO bei ES narystę. Sėkmė šių klausimų sprendimui ateina iš plačios politinės paramos. ES reikalavimų diegimas bus labai sunkus, bet Lietuva šiuo atžvilgiu turi gerus atstovus. Kitais klausimais pažanga lėtesnė, nes vyksta politiniai susikirtimai.

— Ar norėtumėte dar ką nors pasakyti „Drauge“ skaitytojams?

— Reikia atsižvelgti į tai, kas pasiekta per 12 metų, kai veikė, mano manymu, blogiausia politinė bei ekonominė sistema. Visos trys Baltijos šalys labai toli pažengė per tą laiką. Aš labai džiaugiuosi, kad turiu progą prisidėti ir padėti spręsti problemas. Tikrai esu asmeniškai labai patenkintas.

Taip pat noriu padėkoti visiems JAV lietuviams, kurie mums rašo, kurie apsilanko ir mus remia. Tai daug reikšia ambasadai bei Lietuvai. Jaučiame JAV lietuvių paramą. Mes stengiamės dirbti taip, kad ta parama, kurią mes gauname, būtų užsistarnauti.

— Dėkoju ambasadoriui už pokalbį bei nuomonėmis pasidalinimą ir linkiu sėkmės ateities darbuose.

Kalbėjosi
Aldas P. Kriaučiūnas

JAV MOKYTOJAI VYKS Į LIETUVĄ

Lapkričio 15 d. LR ambasadoje JAV lankėsi dvylikos JAV mokytojų delegacija, kuri netrukus savaitę išvyks į Lietuvą susipažinti su ekonominiu švietimo raida bei pradėti ryšius su Lietuvos specialistais.

Amerikos mokytojai lapkričio 21–26 d. įvyksiančio vizito Lietuvoje metu apsilankys Vilniuje ir Panevėžyje. Mokytojų kelionę rengia ir finansuoja Ekonominio švietimo valstybinė taryba (National Council on Economic Education).

Amerikos mokytojai Lietuvoje domėsis, kaip sekasi įdiegti ekonominio švietimo idėjas praktikoje, kokią vietą ekonominis švietimas užima bendrojo Lietuvos švietimo sistemoje bei kaip vykdoma Lietuvos švietimo reforma. Vilniuje jie taip pat susitiks su Ekonominio švietimo vystymo centro atstovais, lankysis mokyklose centruose, bendraus su mokytojais.

Lietuvos ambasadorius Vygaudas Užackas padėkojo Ekonominio švietimo valstybinei tarybai už pastangas, ple-

čiant ryšius su Lietuvos mokytojais ekonominio švietimo srityje. „Lietuva siekia sudaryti sąlygas besimokančiam jaunimui išsiugdyti gebėjimus igyti ekonominį žinių pradžmę, padėsiančius jam tapti aktyviu ekonominės veiklos dalyviu bei demokratines visuomenės kūrėju, todėl glaudesnis Amerikos mokytojų, šioje srityje turintį didesnę patirtimą, bendradarbiavimas su kolegomis iš Lietuvos yra labai naudingas“, — sakė V. Užackas.

R. K.

AMERIKA MYLI PUCCINI

Giacomo Puccini „La Bohème“ yra pati populiariausia opera amerikiečių žiurovų tarpe. Nuo 1991-1992 m. operos sezono „La Bohème“ statyta net 207 kartus, o šiam sezonui numatyti 27 pastatymai. Pasak Plácido Domingo, Washington Opera (neseniai atlikusios 10 „La Bohème“ spektaklių) muzikinio direktoriaus, „šios operos turinys atliepia niekad nesenstančią temą: meilę, širdgėlą ir iš to

kylantią tragediją. Nors veiksmai vyksta 1830 m. Paryžiuje, jis nesvetimas ir šių dienų žmonėms“.

Antroji populiarumo yra taip pat Puccini, opera „Madama Butterfly“ su 193 pastatymais, tuomet iš eilės: Verdi „La Traviata“ (175), Bizet „Carmen“ (173), Rossini „The Barber of Seville“ (154), Puccini „Tosca“ (151), Mozart „The Magic Flute“, „The Marriage of Figaro“, „Don Giovanni“. Nors Verdi „Rigoletto“ yra paskutinėje šio dešimtuko vietoje, bet ji taip pat susilaukė 132 pastatymų.

IŠNYKO UODAI, IŠNYKO IR LIGOS

Rudens orai ir šalnos sustabdė Illinois valstijoje uodų platinamą virusus, vien šioje valstijoje susarginusius 675 žmones, kurių 42 mirė. Iki kito pavasario nebėreikės rūpintis uodais ar jų atnešais virusais, tačiau sveikatos apsaugos įstaigos gyventojams primena, kad pasiskiepyti nuo gripo, nes gripo virusai kasmet susargdina nepalyginamai daugiau žmonių ir pareikalauja daugiau gyvybių.

DRAUGAS, 2002 m. lapkričio 19 d., antradienis

3

Stasė E. Semėnienė

Lietuva žinoma visame pasaulyje

Lietuva didžiuojasi savo garbinga bei didinga praeitimi. XV a. ji Europoje buvo viena galingiausių ir didžiausių kraštų — nuo Juodosios iki Baltijos jūros. Tačiau Lietuvos Didysis kunigaikštis Vytautas nebuvo žiaurus, nuožmus nugalėtojas. Jis išmintingai valdė užkariautus bei per dukters vedybas gautas žemes, skelbdamas: tekėti tų tautų kultūra, tradicijos, papročiai (taip ir Amerikoje teisėjas pasakė, įteikdamas naujesiems ateiviams pilietybės popierius). Gal dėl to ukrainiečiai, liko lietuvių nuosirdžiausi draugai. O kai kurie net pradėjo abejoti, kas iš ko pasiskolino margučių meną.

Nepriklausomos Lietuvos Respublikos laikais, 1938 m., teko studijuoti Anglijoje, Londone. Visam amžiui liko neišbėstantis įvykis, jaunystėje įstrigęs į atmintį gniuždancia nuoskauda. Atsidūriau bendrabutyje su studentėmis iš Prancūzijos, Belgijos, Danijos, Olandijos, buvau vienintelė iš Lietuvos. Marjonų vienuolyno (Marist Convent) seselės — mokytojos neturėjo jokio supratimo, kur yra Lietuva. Net motinėle (Reverent Mother), kuri buvo ne tik didžiai išsilavinusi, kaip ir kitos mokytojos, bet ir aristokratiškos titulu „lady“ — grafiatė (kaip princesė Diana prieš ištekdama už princą), taip pat visiškai nesuvokė, kur yra Lietuva: Afrikoje, Pietų Amerikoje, Azijoje ar kuriame kitame žemyne (o juk Lietuva eksportavo į Didžiąją Britaniją žąsis, kitą paukštinę, sviestą, sūrius...). Visaip aiškinant („o kaip prieš 1 Pasaulinį karą?“ „Rusijos okupuota“, „O dar anksčiau“ ir pan.), atrodo, pagaliau, jog buvo gerai įkalta joms į galvą, kas, kur ir kaip tvarkosi nepriklausoma Lietuva. Bet sykį viena mokytoja ir sako čia pašančiai: „Motinėle ir seselės džiaugiasi, jog jų jaunuolė komunistė kasdien priima Komuniją!“ Iš nuoskaudos, lyg stabo ištikta, pavirtau druskos stulpu!

Keičias rubai margo svieto, keičiasi laikai, keičiasi žmonės, keičiasi valstybių vardai, keičias ir galvosena. Jau 1969 m., kai Lietuva grobuonių sovietų jau buvo išstumta iš pasaulio žemėlapiu, kai visame pasaulyje lietuviai okupuoti buvo skelbiami „sovietiniais“, plaukiant Bosforo sąsiauriu į Istanbulę, Turkijoje, musulmonas turkas gidas „pasigyrė“ lietuviui: „Ar žinai, kad XVI a. mes buvome beveik priartėję prie Lietuvos?“

Teisingumas pastojų kelią siaubingam niekšingumui, keičiasi silpnėję, parodydami savo

stiprią valią prieš nepalenkiamus, žiaurius galiūnus... Krauju, ašaromis bei vaitojimais persisunkusios Lietuvos žemės grumtelis apvertė iki ausų apsišarvavusią, ginklais žvanginančią bei terorą nesąncią karo pabaisą. Tai davė progos ir kitoms pavergtoms tautoms įkvepti laisvės oro! Lietuvai staiga pakilo lyg žvaigždė virš Olimpinio kalno! Ir „ėjo garsas nuo pat Vilniaus“, pasiekdamas tolimiausius pasaulio kampelius: išgirdo maori Naujojoje Zelandijoje, aborigenai Australijoje, net Fiji salos juodaodžiai. Keturiolikos žuvusių didvyrių kraujo šauksmas bei laisvės šūkis atsimušė aidu, pasiekdamas net Afrikos tautes.

Iš Bangladesh jau apnokęs, ne pirmos jaunystės vyras pasidžiaugė Lietuvos žalgriečių menu taikliai mesti svielinį į krepšį, įvarant baime net amerikiečių žvaigždės „Dream Team“. Viet Didžiosios Kinijos sienos sutikta juodosios rasės vidutinio amžiaus pora iš Nigerijos, Afrikos, neslėpė savo nusistebėjimo, jog „dainuojantis profesorius“ („What's his name?“ — kreipėsi vyras į gerokai jaunesnę savo žmoną. „Vits something“, — stengėsi prisiminti toji) sugeboje be kraujo praliejimo išskovoti savo tautai laisvę! Atsakymas tiesiog išvertė iš kojų.

Užklaustas baltodis australietis, iš kur jis žino apie Lietuvą, džiaugsmingai pabėrė visą „litaniją“, kokie lietuviai puikūs Australijos piliečiai — kultūringi, linkę į įvairių šakų meną... Pagaliau jis užbaigė, jog sovietmečiui drybsant Lietuvoje, Australijoje kasmet vykdavo „Captive Nations“ dienos.

Tarp 50 tautų piliečių, dirbančių laive, neteko sutikti nei vieno, negirdėjusio apie Lietuvą. Galbūt pats blankiausias buvo jaunutis bulgares iš Sofijos atsakymas: „Is internet!“ Pietietiška jausmingai čilietis iš Santiago, Pietų Amerikos, didžiavosi, jog jam teko sutikti lietuvių, atvykusių į jo tėvynę vasaros metu... slidinėti („Juk net ir Šveicarijoje to neįmanoma vasaros laikui“, — pasakė su pasididžiavimu).

O ką jau bekalbėti apie Europos kraštus! Lietuva ne tik yra pasaulio žemėlapyje, bet ir žmonių, tautų atmintyje!

Džiaugiantis nepriklausomos Lietuvos Respublikos itaka bei geru vardu, linkėtina, kad mes visi — tiek tėvynėje, tiek išvykoje — dar labiau keltume jos garbę ir prestižą.

VIENA DIENA PENSININKO GYVENIME

JONAS ŠARKA

Nr.2 Seniau iš netoliese esančių krūmų atgabenų ir porą jaunų meškėniukų, gimusių iš tuopoje apsigyvenusių meškėnų. Dabar nebėra nei to medžio, nei tų žvėrelių, kurie daug išdaigų mūsų ir kaimynų kiemuose iškrėsdavo, beieškodami maisto.

O mūsų katinas Tigras ne vien tik lauke palieka savo grobį. Vos prieš keletą dienų, nemalonus kvapo pagalba, garaže suradau net du jo maisto atsargai gerai paslėptus zuikučius. Jis, tarp kitko, dukters dar vadinamas Tito vardu, nes dar jauną katiuką

ji parsivežė iš jugoslavų šeimos. Kas nuostabiau, Tigras-Titą nebūtinai priekinių kojų nagų. Nepaisant, kad jis nepaprastai žiaurus kaimynystės gyvūnams, labai švelnus su savo šeimininkais bei jų kaimynais. Žmonės jį mėgstai ir vaišina skaniais kšniais. Taip ir nesu tikras, kodėl Tigras turėjo prarasti savo priekinių letenų nagus. Gal todėl, kad mūsų vyriausia dukra — veterinarijos daktarė, norėjo pasitobulinti savo profesijoje? Kaimynystės medžiuose daug paukščių, ypač juodvarnių, yra susisukę lizdus. Čia aprašomą rytą jie mane pažai-

dino iš miego gana anksti, keldami neišpasakytą triukšmą. Nereikėjo daug spėlioti, kad tas triukšmas buvo skirtas Tigro adresu. Gal tužinas ju buvo strategiškai išsidėstę ant elektros stulpų, namų stogų bei medžių. Paeilui jie žemų skridimų puolė, plytiniu taku čiu gūžinėję, katiną, sparneliais beveik liesdami jo nugarą. Kas įdomiausia, tie „smingamieji bombonešiai“ iš tiesų metė „bombas“, nors jų taiklumas nebuvo labai tikslus. Vėliau turėjau praleisti pusvalandį laiko, vandens žarna nuo cementinio tako plaukiant tas išsitaškusias „bombas“ liekanas. Tas visos puolimo vaizdas kažkodėl priminė karo laikų Vokietiją, kur savo akimis ne kartą teko stebėti amerikiečių lektuvus, metant

bombas į pravažiuojančius prekinius traukinius. Ne visos ir jų bombos pataikydavo į taikinį...

Nebeprisimenu, ar po varnėnų triukšmo beteko užmigti, bet netrukus iš lovos mane galutinai išvertė kitas triukšmas, šį kartą atėjęs iš virtuvės. Girdėjosi iš indų plovimo mašinos imamų indų barškėjimas ir į jų tarpą staugantis brovės mūsų dukters Laimos balsas. Gana sąjauzdintu balsu savo mamai ji aiškino kažką apie genį, kurs jai jau kurį laiką neleidžia miegoti, tarškindamas į mūsų senojo namo, kur ji gyvena, kamina. Man tai nebuvo naujiena, nes genys jau kelinta diena tą daro. Nutupia ant kamino skardinės kepurės ir kalena, retkarčiais įterpdamas,

kad ir nelabai romantiškai skambantią, bet pakankamai dainelę. Laima, turėdama gana jautrią ausį, nelabai pakentė to genio nepageidaujamo elgesio. Dėl savo geros klausos jai ir magistro laipsnį muzikoje pavyko pasiekti. Prieš keletą dienų manęs klausė, ar nereikėtų akmeniu tą triukšmadarį išvaikyti ar tiesiog numušti. Dėl tokio pasiūlymo buvau truputį skeptiškas, nes nenorėjau sužaloti namo stogą arba kamino plytas apdaužyti. Ir nebuvau tikras, ar namo draudimas būtų padengęs išlaidas, surištas su to triukšmadario — genio vaikymu nuo kamino. Šį kartą ji man pranešė, kad kitas genys tuo patiu metu kalena ir ant mūsų naujojo namo stogo kamino.

Pirmos balandžio pokštas, pagalvojau. Tačiau iš jos veido išraiškos tuoju supratau, kad nemeluojau. Išėjęs laukan, pamatiau ant senojo namo kamino ir skardinį uždangalą snapu bekalančią ir retkarčiais tą kamimą daina pajavirantį raudoną galvį genį. Ir nuo naujesnio namo kamino, kur aš ir žmona gyvename, sklido panašūs garsai. Tik šis genys neturėjo rausvos kepuraitės — tai patelės būta. Pagaliau sužaloti namo stogą arba kamino plytas apdaužyti. Ir nebuvau tikras, ar namo draudimas būtų padengęs išlaidas, surištas su to triukšmadario — genio vaikymu nuo kamino. Šį kartą ji man pranešė, kad kitas genys tuo patiu metu kalena ir ant mūsų naujojo namo stogo kamino.

sio teoriją. Ji teigė, kad tie gudruoliai, darydami triukšmą, bando iš kamine esančių plyšių išbaidyti įvairius vabalius, vabzdžius ar kirminus, kad galėtų jais pasimaitinti. Tuomet nediršau su ja per daug ginčytis, nes ji dažnai nenusileidžia mano samprotavimams. Žemaitė esanti. O šį rytą, kartu su dukra Laima pliauškindami delnais, mosikuodami rankomis ir šūkautami įvairiais garsais, įstengėme tuos triukšmadarius nušlapinti nuo kamino, negailėstingai pertraukdami jų romantiką pasikalbėjimą. Vėliau bevalingai pusryčius, šovė mintis apie genius pasiteirauti iš enciklopedijos. Iš lentynos išsitraukiau net dvi — lietuvišką ir anglišką.

Bus daugiau

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

„LKB KRONIKOS“ ATMINIMAS GYVAS

Spaudoje ar privačiuose pokalbiuose, tenka išgirsti nuomonę, kad pamirštama neginkluota antisovietinio pogrindžio veikla, ypač ginant katalikų teises okupuotoje Lietuvoje. Mes, Vilkaviškio krašto muziejaus darbuotojai, saugodami istorinę atmintį, renkami ir visuomenei viešiname tai, apie ką okupacijos metais buvo kalbama puse lūpų arba sėjamas šmeižtas, atviras melas.

Minėdami Lietuvos Katalikų Bažnyčios leidinio „Kronika“ 30-metų, krašto muziejuje 2002 m. gegužės 14 d. atidarėme parodą „Tiesa padarys Jus laisvus“. Parodos ekspozicija pradedama R. Kalantos aukos pagerbimu. Beje, R. Kalantos kruvinąją auką 1976 m. pakartojio vilkaviškietis A. Kalinauskas. Atsisakęs tarnauti okupacinėje sovietų kariuomenėje, A. Kalinauskas Gulbino (Latvija) mieste apsipylė benzino ir save padegęs sušuko: „Žiūrėkite, kaip už Dievą, laisvę ir tėvynę miršta lietuviai“.

R. Kalantos auka ekspozicijoje iliustruojama JAV išleisomis dailininko J. Juodžio iliustracijomis, S. Kudirkos tragedijos atminimui prie JAV krantų bei R. Kalantos paminklo fotonuotrauka Čikagos Šv. Kazimiero kapinėse. Šiam stendui medžiaga paimta iš Kalifornijoje gyvenančio muziejaus bičiulio šaulių sąjungos nario Kazio Karuzos ir muziejų atsiųstos medžiagos.

1972 m. kovo 19 d. Simne, kunigo S. Tamkevičiaus rūpesčiu, išėjo pirmasis „Kronikos“ numeris. Tų pačių metų gegužės 14 d. apie laisvę prabilo ir R. Kalantos degančios lūpos. Kunigą S. Tamkevičių perkėlus į Kybartus, čia persikėlė ir „Kronikos“ leidyba.

Parodos ekspozicijoje pateikiama originali medžiaga iš Vilkaviškio rajono vykdomojo komiteto susirašinėjimo su religijų reikalų tarybos prie SSRS Ministrų tarybos igaliotiniu Lietuvos SSR. Eksponuojami originalūs dokumentai iliustruojami kunigo S. Tamkevičiaus požiūriu į sovietų valdžios įvestą katalikų teisių persekiojimo sistemą, pateikiami Tikintųjų teisių gynimo katalikų komiteto veiklos dokumentai, „Kronikos“ leidėjų ir platintojų, seserų B. Malškaitės, V. Kavaliauskaitės, O. Šarakauskaitės, kunigų KGB kankinių V. Jaugelio, K. Matulionio, J. Zdebskio, A. Svarinsko portretai, pagrindinės kunigų seminarijos klausytojų konspektai.

Stende, skirtame pirmajam „LKB Kronika“ redaktoriui kunigui S. Tamkevičiui, pateikiamas jo portretas, pieštas kalinio ukrainiečio J. Terelijos Permės lageryje, spausdinimo mašinėlė iš Kybartų, S. Tamkevičiaus diktofonas, naudotas „Kronikos“ medžiagai rinkti, mikrofilmai, „Kronikų“ originalai, padovanoti muziejui vilkaviškiečių V. Brilienės, V. Sedziniausko. Parodos stenduose atsispindi JAV lietuvių katalikų veikla pasaulio, kunigo K. Puzevičiaus raštų faksimilės. Eksponuojami antisovietinio pogrindžio leidiniai: „Tiesos kelias“, „Tautos kelias“, „Pastogė“, bei JAV išleistas „Kronikos“ anglų ir lietuvių kalbomis.

Parodoje galima matyti

daug jaudinančių eksponatų iš kunigo kankinio J. Zdebskio gyvenimo, nuotraukomis iliustruoti pasakojimai apie Budavonės miško kankinius J. Dabrila, V. Petriką, V. Balsį, KGB Tuskulėnuose (Vilnius) nužudytą vyskupą V. Borisevičią (gim. Bebrininkų k. Vilkaviškio raj.) nuotraukos ir asmeniniai daiktai. Jaudina eksponatų iš Sibiro tremties, rožinio iš duonos minkštimo, Sibiro tremtinių maldaknygės „Marija, gelbėk mus“, išleistas Putname (JAV), istorijos.

„LKB Kronika“ ir kitiems savilaidos pagrindiniams leidiniams skirta paroda sulaukė susidomėjimo ypač užsienio turistų, lietuvių gyvenančių JAV, Prancūzijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje ir kitų lankytojų šiltą atsiliepimą. Ją aplankė Vivaldo bažnyčios choristai, lydimi kunigo V. Eidukačio, kunigas kapelionas „Kronikos“ platintojas A. Bulota, po grindinės spaustuvės „a.b.“ įkūrėjas Vyt. Andziulis. Muziejuje rodoma daug eksponatų iš JAV gyvenančių lietuvių atsiųstų rinkinių. Muziejaus darbuotojai, ypač parodos rengėjas ir idėjos sumanytoja Irena Pilkauskaitė, dėkingi žurnalistei K. Karužai, dailininkams Magdalenai Birutei Stankūnienei, Aldonai Bilūnienei, išveivijusi lietuviams Karolui Milkovaičiui, Irenai Aleknavičiūnei, J. Liūdžiui, kurie persiųsdami savo archyvus ir bibliotekas papildė muziejaus fondus ir ekspozicines sales vertingais eksponatais iš JAV išveivijusi ir Vilkaviškio Krašto istorijos, eksponatais iš perkeltųjų asmenų (DP) stočių gyvenimo pokario Vokietijoje. Ekspozicijoje atsispindi ir išveivijusių kūrinių meninė veikla bei darbai Lietuvos laisvės labui. Išveivijai skirtose ekspozicijose „Mylėjom Lietuvą iš tolo“, eksponuojame medžiagą apie įžymius iš Vilkaviškio krašto kilusius lietuvius: J. Švabaite, K. Grigaitę, P. Orintaite, A. Gustaitį, A. Kapacinską, S. Barą, A. Baranauską, A. Paškauską, P. Lembergą, Vl. Kulboką, A. Kezį, K. Bradūną, V. Šulą-Šulaitį ir kitus. Dar daug garsių kraštiečių ar jų giminių išveiviję bei Lietuvoje turi vertingus medžiagos, dokumentų, fotonuotraukų, knygų, kurie manome, galėtų papildyti muziejaus fondus ir išliktų nesunaikinti laiko ar žmonių.

Antanas Žilinskas
Vilkaviškio krašto muziejaus direktorius

Pasiruošusios į vaikų Mišias Pal. Jurgio Matulionio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Parodos LKB „Kronikos“ 30-mečiui atidarymas Vilkaviškio krašto muziejuje.

L. Čepkevičiaus nuotr.

RADINYS KURTUVENŲ BAŽNYČIOS RŪSYJE

Tyrimai patvirtino, kad Šiaulių rajone Kurtuvėnuose esančios Šv. Jokūbo bažnyčios rūsyje vienoje kriptų buvo rasti vyro palaikai yra šios bažnyčios įkūrėjo, 18-ojo amžiaus antrojoje pusėje gyvenusio didiko Jokūbo Nagurskio, teigė Vilniaus Universiteto Medicinos fakulteto anatomijos, histologijos ir antropologijos katedros docentas Rimantas Jankauskas, kartu su istorikais ir archeologais dalyvavęs šios bažnyčios rūsius tyrusioje ekspedicijoje.

Rugsėjo mėnesį per archeologinę ekspediciją Šv. Jokūbo bažnyčios rūsiuose aptikti palaikai yra apvilkti turtingomis ir puošniomis įkapėmis. Vyriškas bajoriškas apdaras — kjončiusas, Slucko juosta, bei Baltojo erelio ordinas liudija, kad šioje kriptoje palaidotas apytiksliai 1745-1801 metais gyvenęs bažnyčios fundatorius J. Nagurskis.

Slucko juostos buvo nešiojamos turtingų didikų, o Baltojo erelio ordinas Lenkijos ir Lie-

tuvos Respublikos laikais (1569-1795) buvo skiriamas tikrai nusipelnusiems didikams.

Šv. Jokūbo bažnyčia, kuri yra priskiriama baroko ir ankstyvojo klasicizmo architektūrai, buvo pastatyta 1782-1790 metais. Jos įkūrėjas — 18 amžiaus pradžioje Kurtuvėnų nusipirkusio didiko Pranciškaus Nagurskio giminės palikuonis grafas J. Nagurskis. 19-jame amžiuje dvaras atiteko grafams Plateriams.

Bažnyčios požemiai buvo pradėti tirti tik šią vasarą, nors apie juos buvo žinoma ir anksčiau. Tik pradėjus tvarkyti bažnyčią, jos grindyse netoli altoriaus buvo rastas akmeninių laiptų takas į rūsius. Tyrėjai bažnyčioje aptiko du rūsius, tačiau spėjama, kad čia dar gali būti du rūšiai.

Vienas iš rūšių, kaip teigia mokslininkai, yra grafų Platerių giminės laidojimo vieta. Kadangi kriptos buvo užmūrytos, o ant jų išliko antkapinės lentos, buvo nuspręsta

šių kapų nejudinti.

Antrasis rūsys — 15 metrų ilgio ir 8 metrų pločio požemis, kurio lubos paremtos kolonomis. Šiame rūsyje yra išmūryta 12 kriptų, kuriose ir buvo rasti karstai su didikų Nagurskių giminės narių palaikais.

Kaip sakė R. Jankauskas, karstuose yra palaidoti įvairaus amžiaus, netgi kūdikių palaikai. Vienoje kriptoje aptikti net du karstai. Taip pat karstuose buvo rasti drabužių, apavo ir brangių papuošalų likučiai. Atlikus tyrimus, paaiškėjo, kad vienoje 19 amžiaus pirmos pusės kriptoje buvo palaidoti du maži vaikai — apie 6-9 mėnesių kūdikis ir apie 3-4 metų vaikas. Suaugusių žmonių kaulai į šią kriptą pateko atsitiktinai.

Antropologai teigia, kad kriptose laidota 18 amžiaus pabaigoje ir 19 amžiaus pirmoje pusėje. Kai kuriose kriptose buvo laidota dviem etapais — 18 amžiaus pabaigoje ir po 1830-ųjų metų, naujai karstą uždėdant ant senojo ar pastumiant ankstesniojo likučius.

SEMINARAS TIKYBOS MOKYTOJAMS

Spalio 11-12 d. Kaune Lietuvos katechetikos centras surengė kvalifikacijos seminarą „Biblijos įvaidžiai ir literatūra. Lietuvių literatūros ir katalikų tikybos integracinis ryšys galimybės“. Tarp 23 seminaro klausytojų iš visų Lietuvos vyskupijų, be tikybos, buvimo ir etikos bei lietuvių kalbos mokytojų.

Seminaro prelegentė Pakruojo „Atžalyno“ vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros bei katalikų tikybos vyresnioji mokytoja, humanitarinių mokslų magistrė Romualda Pacevičiūtė pasiūlė klausytojams aktualią dalykų integravimo ugdant jaunimą temą. Seminare buvo išsamiai aptarti integruoto mokyimo teoriniai pagrindai, pabrėžiant mintį, jog mokyklinis ugdymas jau savaime yra integruotas, nes rengti jaunimą gy-

venimui reiškia ne tik perteikti dalykines žinias ar išlavinti įgūdžius. Pasak prelegentės, mokyimo turinio integravimas — pagrindinė šiuolaikinės didaktikos problema, ir ją sprendžiant tikybos dalykui tenka aiškiai, jei ne prioritetas vaidmuo Mokytoja R. Pacevičiūtė papasakojo, kaip natūraliai ji tikybą integruoja į kitus mokomuosius dalykus, tuo paskatindama seminaro klausytojus ieškoti savo būdo. Prelegentė iš praktinio darbo patirties kvalifikacijai atskleidė daug sąlyčių taš-

kų tarp tikybos, lietuvių literatūros, istorijos, geografijos, dailės mokomųjų dalykų, pateikė aptarimui mokinių piešinių, plakatų, gimnazistų parengtą integratą lietuvių literatūros ir tikybos kompoziciją „Ieškomas ir ieškantysis Biblijoje ir literatūroje“.

Seminaro dalyvių nuomone, tikybos mokytojams dažnai trūksta drąsos bei žinių, kad jie galėtų bendradarbiauti su kitų dalykų mokytojais. Dauguma seminaro klausytojų išvyko nusiteikę kolegiskai pasidalyti įgyta patirtimi.

Bž, Nr. 20

VIENUOLIAI — PAGRINDINĖ BAŽNYČIOS JĖGA

Pasak popiežiaus Jono Pauliaus II, misionieriaus darbas sunkus, kartais pavojingas gyvenime, tačiau Jėzus nepaliauja kvietęs krikščionis padaryti jo mokiniams visų tautų žmones. „Susiūrus su problemomis, sunkumais, nesusipratimais, mažėjant pasauliui atiduoti visą gyvenimą misijoms, nebe visada užtenka drąsos bei jėgų eiti šiuo keliu. Priešinkitės tokioms pagundoms ir nugalekite klūtis, sėdamesi jėgų iš vienybės su Dievu“, — ragino popiežius per gegužės 31 d. įvykių susitikimą su daugiau nei 230 misionieriškų vienuolių vadovų, baigiančių jų 5 dienas trukusiam suvažiavimui. Susirinkę vyresnieji atstovavo 400,000 kunigų, vienuolių ir pasauliečių, įsitraukusių į misijas visame pasaulyje. Suvažiavime buvo akcentuojami misijų darbo iššūkiai, bendradarbiavimas su vietos vyskupais ir santykiai su Tautų evangelizacijos kongregacija.

Jonas Paulius II susirinku-

siams sakė, kad vienuoliai visuomet buvo pagrindinė Bažnyčios misijų jėga, vykstanti ir tolimiausius žemes pakraščius skelbti Evangeliją. Kaip anksčiau, taip ir dabar misionieriai turi eiti priekini kupini pasitikėjimo, kad Dievas yra su jais tiek dvasinio pakilimo ir pūties, tiek ir sunkaus darbo bei kančių metu.

Pranešimuose asamblėjos metu akcentuoti kultūriniai dalykai, padedantys atverti daugelį tautų Kristaus naujienai: pagarba dvasiniam tikėjimui, stiprus šeimos ryšiai ir bendruomeniškumo jausmas, dėkingumas už katalikiškas mokyklas, ligonines bei teisingumo ir taikos palaikymą. Tiek Afrikoje, tiek ir kitose pasaulio vietose misionierių darbas labai sunkina nesibaigiantys pilietiniai konfliktai bei stiprėjantis religinis fundamentalizmas. Azijoje valdžia vienur nustato griežtus religinės laisvės apribojimus, kitur krikščioniškasis tikėjimas atrodo svetimas dėl vietinės

• SKELBIMAI •

PASLAUGOS

ELEKTROS

[VEDIMAI-PATAISYMAI]

Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai. garantuoti ir sąžiningai.

773-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624.

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOS

IR GYVYBĖS DRAUDIMAS Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654 773-581-8654

SIULO IŠNUOMOTI

66 St. ir Kedzie Ave. išnuomojamas 3 kambarių butas su apšildymu ir virtuvės įrengimais. Tel. 708-425-7160.

SIULO DARBA

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Reikalingas žmogus, galintis remonuoti namus ir butus: lubas, grindis, sienas ir santechniką. Privalo turėti 2 metų sienų špachavimo patirtį. Atlyginimas \$10 į val. Tel. 773-719-4142, Paulius.

Reikalingi darbuotojai pardavimų valymui TN ir IN valstybėse. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS

Užsisakykite šventėms jau dabar! 20 svarų statinaitė — \$35 8 svarų statinaitė — \$21 Skambinkite: 708-687-5627. Pristatome UPS

POPIEŽIUS ATNAUJINO TRADICINĖ ROŽINIO MALDĄ

Spalio 16 d., pradėdamas 25-uosius pontifikato metus, popiežius Jonas Paulius II paskelbė Rožinio maldos metus nuo 2002-ųjų spalio iki 2003-ųjų spalio mėnesio. Šv. Petro aikštėje vykusioje bendrojoje audiencijoje popiežius šia proga paskelbė ir pasirašė apaštališkąjį laišką „Rosarium Virginis Mariae“. Šventasis Tėvas išplėtė tradicinę rožinio maldą dar viena dalimi, siūlydamas apmąstyti penkis Jėzaus viešojo gyvenimo slėpinius. Tai pirmutinis rožinio maldos pakeitimas nuo 1569 m. popiežiaus Pijaus V nustatytos tvarkos. Popiežius paragino tikinčiuosius naujai atskleisti mistinę gelmę, slypinčią rožinio paprastume. Pasak Jono Pauliaus II, naujai pa-

siūlyti rožinio slėpiniai leis geriau suvokti Evangeliją ir tobuliau sekti Kristumi. Šventasis Tėvas išreiškė viltį, kad rožinio maldos atgaivinimas gali padėti keisti žmonių širdis ir tapti taikos pasauliui šaltiniu.

Jonas Paulius II paaiškino, kad Rožinio metų paskelbimas siejamas ne tik su jo pontifikato jubiliejumi; pagal Bažnyčios tradiciją po Šventųjų Metų visuomet skiriami Šv. M. Marijos paminėjimo metai. Šventasis Tėvas taip pat pareiškė, kad pradėdamas 25-uosius pontifikato metus jis neketina atsistatydinti. Dievo Motinos padedamas, popiežius Jonas Paulius II tęs savo tarnystę „iki galo“.

Bž, 2002 m. Nr. 20

• **Kaunas.** Spalio 1 d. Kauno jėzuitų namuose katalikų dailininkų religinio meno parodos „Gloria Deo“ organizatoriai tarėsi dėl šios parodos atidarymo. Parodą globoja Kauno jėzuitų namai ir Birštono sakralinis muziejus. Tai bus šeštoji katalikų dailininkų paroda (pirmoji organizuota 1994 m.). Susitikime dalyvavo Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčios rektorius kun. Stasys Kazėnas, SJ, muziejninkė Roma Zajackauskienė, dailininkas Virginijus Kašinskas, menotyrininkė Violeta Krikštaitytė, ses. Asta Venskuskaitė ACJ, tekstilininkė Eglė Jesulaitytė, drožėjas Liudvikas Ivaškevičius, Perkūno namų administratorė. Parodą numatoma atidaryti gruodžio 22 d. Parodos ekspozicinės erdvės — Jėzuitų namai, Perkūno namai, Birštono sakralinis muziejus.

• **Marijampolė.** Spalio 12 d. Šv. arkangelo Mykolo katedroje šv. Mišiomis prasiidėjo dvasinio atsinaujinimo programa „Atgaivink“. Programos koordinatorės ses. Dalios teigimu, šiuo metu vienuoliai maldos grupių vienija apie 100-120 žmonių. Šios grupelės renkasi namie ir Seimos centro salėje. Vieną grupelę sudaro neigalūs žmonės. Taip pat viena grupelė susibūrė senelių namuose. Šiuo metu

kultūros. Okeanijoje ir Lotynų Amerikoje labai stiprėja materialinių vertybių akcentas, stelbiantis misionierių skelbiamą teisingumą, moralumą ir amžiną išganymą.

Bž

vykdomas pirmasis programos etapas, kuris baigsis lapkričio 24 d. Kitas prasidės prieš Velykas Gavėnios metu. Šios dvių metų programos tikslas — padėti parapijiečiams artimiau susibūliuoti su Kristumi, atsiverti Šventosios Dvasios galiai, autentiškai patirti ir liudyti Evangeliją savo aplinkoje.

• **Palemonas.** Spalio 26 d. Palemono Šv. M. Marijos Rozancinės bažnyčioje paminėtas kun. Krizanto Juknevičiaus SDB kunigystės 60-metis. Drauge Mišias koncelebravo ir kitas tos pačios laidos jubilaitas kun. Vaclovas Aleksandrovicius. Pamokslė kun. K. Juknevičius dėkojo už ypatingas Dievo malones gyvenimo ir kunigystės kelyje. Kunigystės šventimus jubilaitas drauge su kitais 19 diakonų 1942 m. karo sąlygomis paankstinta tvarka gavo iš arkivyskupo J. Skvirecko rankų. Jis taip pat džiaugėsi, kad visi tos laidos konfratrai garbingaiėjo kunigystės pareigas. Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, sveikindamas jubilaitus, kalbėjo apie Dievo malonės svarbą kunigystės pašaukime. Kauno kunigų vardu jubilaitus sveikino dekanas kun. Vytautas Grigavičius, taip pat minėjęme dalyvavę tėvai kapucinai.

• **Spalio 13 d. Šv. Juozapo Darbininko** parapijoje pradėta dvasinio atsinaujinimo programa „Atgaivink“. 180 įvairaus amžiaus žmonių, pasiskirstę į 21 grupę, dalyvaus pirmoje programos pakopoje „Viešpats kviečia“. Ta proga aukotos šv. Mišios.

Šią savaitę įvyks istorinis JAV prezidento vizitas į Vilnių

Atkelta iš 1 psl. struktūras bei naują gerų santykių su Rusija pradžia.

„Dar prieš trejus metus kai kas netikėjo ir atvirai šaipėsi iš Baltijos valstybių siekių tapti NATO narėmis, tačiau dėka Lietuvos žmonių ryžto, nuoseklių ekonominių, politinių ir karinių reformų, Lietuvos siekiai tampa realybe. Narystė NATO būtų žymiai sunkiau pasiekama, jei ne įvairiapusė Baltijos draugų JAV ir Europoje parama, JAV prezidento vieningos ir laisvos Europos vizija“, sakė ambasadorius.

Jo įsitikinimu, G. W. Bush vizitas į Vilnių ir „Baltijos šalių pergalės švente“ susilauks tūkstantinio svečių skaičiaus Vilniaus mieste, suteiks unikalią galimybę Lietuvos vardui nuskambėti pasaulio žiniasklaidoje bei parodyti „Vilniaus vaizdus JAV ir kitų kraštų televizijose bei leidiniuose“.

JAV prezidentą gali saugoti Amerikos karo lėktuvai

Neatmetama galimybė, G. W. Bush apsaugai užtikrinti bus pasitelktos ir JAV karinės oro pajėgos.

Čikagoje tarnavęs kunigas tapo Panevėžio katedros klebonu

Atkelta iš 1 psl. viduje po sovietų okupacijos.

Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, savo dekretu paskirdamas R. Gudelį Kristaus Karaliaus katedros klebonu, jaunam dvasininkui iškelė naujų uždavinių. Vyskupas

Vadovybės apsaugos departamentu (VAD) direktorius Raimundas Kairys pirmadienį teigė, jog „kol kas nėra galutinai suderintas“ JAV karo lėktuvų dalyvavimas užtikrinant oro erdvės virš Vilniaus kontrolę, tačiau, pasak jo, tai „nėra atmetama“.

JAV ambasados spaudos atašė Michael Boyle atsisakė komentuoti šį klausimą, aiškindamas tuo, jog negali kalbėti apie saugumo užtikrinimo reikalus.

Lietuvos kariuomenės vadovas generolas majoras Jonas Kronkaitis pirmadienį teigė, jog oro erdvės kontrolė užtikrinama Lietuvos karinės oro pajėgos, tačiau jis atsisakė atskleisti kokias nors detales.

Lietuvos karinės oro pajėgos turi keturis čekų gamybos lengvuosius atakos reaktyvinius lėktuvus „L-39 Albatros“, du sraigtasparnius „Mi-2“ ir dešimt sraigtasparnių „Mi-8“, taip pat kelis čekų bei sovietų gamybos transporto lėktuvus.

Lietuvos karinių oro pajėgų sraigtasparniai buvo pasitelkti užtikrinti oro erdvės kontrolę virš Vilniaus per šių metų birželį vykusį Kinijos prezidento Jiang Zemin vizitą.

pasiryzęs atgaivinti prieškarinio tradiciją, kai prie katedros kūrėsi įvairios religinės organizacijos, tad naujai paskirtam klebonui teks aktyviai bendrauti su parapajiečiais, imtis naujų organizacinių rūpesčių.

MALDOS PUSRYČIAI PREZIDENTŪROJE

Spalio 13 d. (sekmadienį) į Prezidentūrą, Lietuvos vadovo Valdo Adamkaus kvietimu, prie maldos pusryčių stalo bendrai maldai rinkosi dvasininkai, meno, kultūros veikėjai, politikai ir verslininkai. Daugiau nei dvi valandas trukusiose maldos pusryčiuose dalyvavo per šimtą žmonių, tarp jų apaštališkasis nunci-

jus arkiv. dr. Peteris Stepanas Zurbruggenas, liuteronų vysk. Jonas Kalvanas, Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, Seimo nariai Rolandas Paksas, Kazys Bobelis, Vytautas Landsbergis ir kt., atvyko nemažai svečių iš užsienio.

Pusryčius malda pradėjęs, katalikų radijo „Mažoji studi-

* JAV prezidento George W. Bush vizitas suteikia puikią galimybę ne tik visam pasauliui pristatyti Lietuvą, bet ir pasireklamuoti privačioms bendrovėms. Mobiliojo ryšio operatorė „Omnitel“ sugalvojo reklamos kampaniją, žadėdama suteikti mažai tikėtiną galimybę eiliniams piliečiams pateikti klausimus JAV Prezidentui. Jau kelias savaites JAV vadovo vizitui rengiasi ir Vilniaus rotušės darbuotojai. „Kone kasdien pas mus lankosi specialios komisijos, tikrina kiekvieną kampelį“, neslėpė rotušės bendrųjų reikalų vedėjas Antanas Pučinskas. Vilniaus universitetas taip pat jau kurį laiką rengiasi JAV vadovo žmonos Laura Bush tui. Speciali JAV pareigūnų

JAV LB ir Seimo komisija pradėjo darbą

Atkelta iš 1 psl. Ši Seimo ir JAV LB atstovų komisijos posėdžių sesija — ypatinga. Posėdžiaudami Vilniuje, Seimo Konstitucijos saleje, komisijos nariai ir kiti atvykę užsienio lietuviai išgirs žinią apie pakvietimą į NATO. Tik tapusi NATO nare, Lietuva bus visiškai įtvirtinusi savo nepriklausomybę, pabrėžė R. Narušienė. Ji siūlys komisijai priimti specialią rezoliuciją, kurioje būtų įvertintas JAV lietuvių nuopelnas Lietuvai siekiant narystės NATO.

Komisijos pirmininkai Liuda Rugienienė (JAV lietu-

vių) ir Vaclovas Karbauskis (Lietuvos Seimas) prie ypaci reikšmingų pasiekimų priskiria ir tai, kad pagaliau priimtos Pilietybės įstatymo pataisos. Užsienio lietuviai, įgiję kitos valstybės pilietybę, dabar galės išsaugoti ir Lietuvos pilietybę. Tai ypač aktualu trečiajai išvių iš Lietuvos bangai.

Dabar, pasak JAV lietuvių bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininko Stasio Bačkaicio, didžiausią dėmesį būtina skirti užsienio lietuvių archyvams, bendriems kultūros, mokslo ir švietimo projektams.

Baltarusiai nustojo teršti Nemuną

Atkelta iš 1 psl. didelę taršą, buvo sušauktas ekstremalių situacijų komisijos posėdis. Lietuvos teritorija aplink upę buvo išvalyta keletą kartų, tačiau taršos židinio Lietuvos teritorijoje nebuvo rasta. Paėmus laboratorinius mėginius, nustatyta, kad Nemunas yra užterštas nevalytomis komunalinėmis nuotekomis.

ja“ direktorius kun. J. Sasnauskas palaimino visus jų dalyvius ir maistą. Buvo skaitomos ištraukos iš Šventojo Rašto. Po pusryčių sakydamas kalbą, prezidentas pasidžiaugė, kad Lietuvoje jau antrą kartą bendrai maldai susirenka tie, kam brangios žmogiskosios ir krikščioniškosios vertybės. „Vakarų kultūros šalyse jau daug dešimtmečių gyvuoja paprotys bent kartą per metus susiburti ir, susijungus

grupė lankėsi universitete ir apžiūrėjo vietas, kuriose kito šeštadienio rytą viešės pirmoji JAV dama. (KD, LR, LŽ, Elta)

* Skandalas, kilęs dėl Seimo nario, kandidato į prezidentus Kazio Bobelio dvigubos pilietybės, smarkiai pakirto pasitikėjimą šiuo politiku. Prieš mėnesį buvęs tarp perspektyviausių kandidatų į šalies vadovo postą, K. Bobelis nublokštas į septintąją vietą. Tai parodė „Vilmorus“ surengta reprezentatyvi apklausa. Šarašo viršūnėje lieka prezidentas Valdas Adamkus.

* Generolo J. Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininkas pulkininkas Algis Vaičiūnas neturi aukštojo išsimokslinimo. Švietimo ir mokslo ministras Algirdas

Monkevičius teigia nežinojęs, kad akademijos viršininkas neturi aukštojo mokslo diplomo. Ministro teigimu, Karo akademija prilygsta aukštajai universitetinei mokyklai, tad čia dirbantys dėstytojai privalo turėti ne mažesnę kaip magistro kvalifikaciją. Karo akademijos viršininkas skiriamas krašto apsaugos ministro įsakymu. A. Vaičiūnas į šias pareigas buvo paskirtas 2000 m. tuometinio krašto apsaugos ministro Česlovo Stankevičiaus. (LR, Elta)

* Kauno miesto mokyklos, nelaukdamas, kol padidins jų biudžetą, pinigų bando prasimanyti pačios. Jos nuomoja savo patalpas ne tik vairuotojų rengiančioms firmoms ar sporto klubams, bet netgi batų taisykloms, kompiuterinių žaidimų salonams, kėpykloms. Pasak Kauno miesto savivaldybės švietimo ir ugdymo skyriaus Bendrojo lavinimo mokyklų centralizuotos buhalterijos vyresniosios buhalterės Vidos Bagotyrienės, per 9 šių metų mėnesius apie 20 iš 53 Kauno miesto mokyklų užsidirbo daugiau kaip 100,000 litų. (KD, Elta)

* Lietuvos automobilių vagys pasiekė naują kokybinį šuolį. Atlikę „stažuotes“ Lenkijoje ir įsigiję apie 10,000 JAV dolerių kainuojančius elektroninius prietaisus, jie niekais paverė iki šiol labai išgirtą ir beveik neįveikiamą palydovinę automobilių apsaugos sistemą. Už jų montavimą ir priežiūrą didžiules sumas atsiekiančios policijos Apsaugos organizavimo tarnyba bei privati saugos tarnyba „Falc Security“ bandė nuslepti net keturias prabangų visureikių vagystes Vilniuje. Visuose juose buvo įmontuota palydovinė apsaugos sistema. (LŽ, Elta)

A. † A. EMILIJA PAŠKEVIČIŪTĖ GRIGALIŪNIENĖ

Pranešu lietuviškai visuomenei, kad 2002 m. lapkričio 10 d. 10 v.v., širdies priepuolio ištikta, Lietuvoje mirė Emilija Grigaliūnienė, būdama 86 metų. Palaidota Lietuvoje — Kaune.

Nuliūdę liko: brolis Feliksas Paškevičius, sesuo Adelė Urbonavičienė su šeimos bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje. Neturėdama šeimos ir likusi vieniša, prieš pusantrų metų persikėlė gyventi į Lietuvą arčiau savo artimųjų. Buvo labai patenkinta gyvendama Lietuvoje.

Ilgus metus gyveno Čikagoje būdama gailestingoji sesuo. Išėjusi į pensiją, su vyru Juozu, gyveno St. Petersburg — Floridoje. Ilgą laiką priklausė Lietuvių klubui, Lietuvos Dukterų draugijai, Lietuvių Bendruomenei bei kitoms organizacijoms, būdama dosni aukomis ir darbu.

Už a.a. Emilijos sielą, šv. Mišios bus atnašaujamos 2002 m. gruodžio 1 d., sekmadienį, šv. Jėzaus Vardo bažnyčioje — Gulfport, FL. Prašau pasimelskite už a.a. Emilijos Grigaliūnienės sielą.

Vilius Juška

MIRTIES SUKAKTYS

PENKERIŲ METŲ

A. † A. LEONO KRIAUCĖLIŪNO ir DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ A. † A. SŪNAUS EUGENIAUS

Mirčių sukaktims paminėti šv. Mišios bus aukojamos Pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje pirmadienį, lapkričio 25 d. 11 val. 30 min. rytą.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsiti už jų sielas.

Kriauciūnų šeima

A. † A. PRANUI GVILDŽIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia jo žmonai INAI, brolienei VANDAI GVILDIENEI ir jų šeimoms.

Rima ir Vydas Juškeliai
Zita Juškelienė ir
Juozas Širvinskas

Remkite dr. Kazį Bobelį į prezidentą, o Landsbergį į pirminko vietą, kadangi jie abu patriotai ir gerai žino Lietuvos istoriją. Jie netūpūs dėl Karaliaučiaus atgavimo, bet jie bandys jį atgauti, nes Karaliaučiaus kraštas yra Lietuvos elektras. Visi, kurie ten važiuos tamsu milijonieriais. Jūs Vyriausybę paverėte visus ubagais ir toliau nori juos tokiomis laikyti. Jie rūpinasi tik savo pilvais, o ne Lietuvos reikalais.

Pasakykite ponui Putinui, kad Lietuva yra senoji slavo motina. Įsiverždami į Karaliaučiaus kraštą, jūs išžudėte 2,000,000 lietuvių protestantų ir 4 mln. austrų protestantų. Dabar yra Jums laikas atitaisyti padarytą klaidą. Ištraukite visą atominių laivyną ir padarykite Lietuvą ir Baltijos jūrą beatominę zoną. Įvykdant tą uždavinį Jūs būsite triskart garsesnis, kaip Petras Didysis Tarptautinio masto. O mes iš savo pusės suruošime Trakuose iškilmingus pietus, pakviesdami prezidentą Bušą ir Jūs dalyvauti toje puotoje.

Lai Dievas duoda Jums drąsos ir tapti garbingu žmogumi.

Ben Norkūnas

Dearborn, MI.

sk.

There are a number of reasons why our new Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on this sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS. To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350.

www.scandinavian.net

It's Scandinavian

Imonės „Nordic“ regiono gen. direktorius Jorgen Morkholm (kaireje) ir UAB „Beiersdorf“ vad. dir. Raimondas Armonas. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotrauka.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos prezidento V. Adamkaus internetinis tinklalapis randamas šiuo adresu: www.adamkus.lt

Išjunkite ir sužinokite, ką prezidentas veikia, ką galvoja, kokios jo pažiūros į Lietuvos reikalus ir užsienio politikos klausimus. Tai ypač svarbu prieš rinkimus.

Kiekviena auka, atsiūsta „Draugui“ paremti, yra nuoširdžiai įvertinama. Dekojame ir už mažesnes, ir už didesnes aukas, nes visos kartu sudėjus padeda dienraščiu išlikti. Stengiamės pagal išgales visas aukas paskelbti, bet ne visuomet tai galima greitai atlikti, todėl prašome skaitytojų truputėlio kantrybės, jeigu jų geraširdiškumo pamėnėjimas ilgiau užtrunka.

Ar norėtumėte turėti savo prekištą kalėdinę mugę, kuri rengiama Pasaulio lietuvių centre gruodžio 7 ir 8 dienas? Tereikia paskambinti Aldonai Palekšienei, tel. 708-448-7436 ir šis noras taps tikrove.

„Šventi namai, kuriuose yra kanklės“, — taip „Kanklių“ ansamblis sveikintas jubiliejaus proga. Bet galime sakyti, kad šventi namai yra ir Lietuvos Muzikos akademijoje, kurioje yra liaudies instrumentų katedra, vienintelė visame Pabaltijyje. Tai mūsų tautos menas, mūsų tautos instrumentai, žavintys ir stebinantys pasaulį. Nepraileiskime progos ir mes išgirsti „Kanklių“ ansamblių lapkričio 24 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. (tuoj po Mišių), Lietuvių fondo salėje (PLC), Lemonte. Visi laukiami, kviečiami, o vaikams iki 10 metų įėjimas nemokamas. Koncertą rengia JAV LB Kultūros taryba.

Visuotinis sporto vadovų suvažiavimas, turintis įvykti lapkričio 16 d., nukeltas į lapkričio 30 d. Vieta lieka ta pati — Cleveland, OH, tik programa bus kiek praplėsta.

Neieškokite pigių blizgčių ir niekniekių parduvėse! Ateikite į kalėdinę Pasaulio lietuvių centro mugę gruodžio 7 ir 8 d., galėsite ir sau rasti gražių dalykėlių, ir artimesiems kalėdinių dovanų.

Stasė Semėnienė, gyv. Baraboo, WI, mirus Salomėjai Šmaizienėi, buvusiai radijo laidos „Leiskit į tėvynę“ savininkei, vietoj gėlių į laidavimo koplyčią prie velionės karsto, 50 dol. paaugojo „Draugui“, kurį aš, S. Šmaizienė mielai skaitei. Reikšdami užuojautą Velionės seseriai Gailutei Jurjonaitėi-Palionienei ir kitiems artimiesiems, dekojame S. Semėnienėi už prasmingą dovaną!

Lithuanian Mercy Lift darbuotojos Egle Novak (iš kairės), Dalia Trakienė ir Daina Dumbrienė stengiasi, kad LML labdaros vakaras-pokylis būtų sėkmingas, o svečiai — patenkinti. LML pokylis vyks lapkričio 23 d., sekmadienį, Westin Hotel, 909 N. Michigan Ave, Chicago. Vietas ir stalus galima užsisakyti telefonais: 708-354-4835 arba 312-814-8788.

KELIONĖ PER ŽOLYNUS IKI ČIKAGOS

Dail. Liucija Kryževičienė

Dailininkės Liucijos Aničkaitės-Kryževičienės akvarelės paroda „Ilga kelionė per žolynus“ atidaroma šeštadienį, lapkričio 23 d., 6 val., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. L. Kryževičienė Lietuvoje pirmą kartą buvo žinoma kaip tekstilininkė, kilimų kūrėja. 1964 m. baigusi Vilniaus dailės akademijoje tekstilės specialybę, ilgus metus dirbo Lentvario kilimų fabrike, kurė kilimus žmogaus buičiai, dabinė visuomeninių pastatų interjerus, nuo 1967 m. Lietuvos Dailininkų sąjungos narė, 1991-1997 m. jau pati vadovauja tekstilės sekcijai. Išradinai dirbanti didelio pasirodymo ir ilgo kruopštaus darbo reikalaujanti klasikinio gobeleno srityje, ieško ir naujų tradicinių išraiškos būdų, kūrybos technika ir priemonės keičia viena kitą: pina iš šilko, vilnos, metalo juostų, sizalio (augalinio pluošto), lino, laisvalaikio akimirkomis leidusi, žvilgsniui paklajoti pamėgtais žolynais, gėlynais, savo vizijas akvarele lieja švairame balto popieriaus lape.

Dalyvauja grupinėse ir ruošia autorines parodas, ir jos kūryba keliauja per pasaulį, palikdama savą pėsaką — Liucijos darbų yra įsigijusi Lietuvos Kultūros ministerija, Taikomosios dailės muziejus, Rusijos muziejai, jų surasime

privatoiose kolekcijose Lenkijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Australijoje, Izraelyje, Olandijoje, Meksikoje, Škotijoje ir JAV.

Talentinga menininkė, gera organizatorė 1997–1998 m. suruošusi įspūdingą, plačiai nuskambėjusią, Lietuvos tekstilininkų kūrybos parodą Prancūzijoje, Pontivy, Bretanėje, ją atvežė ir į Ameriką, pristatė Čikagos Kultūros centre, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Vertingas tarptautinis Lietuvos kultūros pristatymo projektas, remiamas Lietuvos vyriausybės, Vilniaus-Čikagos, susibūrusių miestų draugijos ir S. Balzeko, jnr., Prancūzijos ambasados ir Prancūzijos-Lietuvos draugijos, pagarsinęs Lietuvos kūrėjus, sugrįžo į Lietuvos užsienio ministeriją.

Dailininkė L. Kryževičienė po pirmųjų autoriinių parodų, surengtų 1990, 1991 metais Lietuvoje, Vilniuje, jau 1994 m. savo kūrybą demonstruoja Prancūzijos Perigor, Thiviers, Vairagnes miestų galerijose, 1995 metais pasiekia JAV, Cleveland, kitais metais jos darbai patraukia St. Petersburg meno mylėtojų dėmesį, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje jos darbus matėme 1997-aisiais. Paroda veja parodą; šiais metais jau dalyvauja Amerikos lietuvių moterų, Amerikos lietuvių inžinierių architektų draugijų suruoštoje parodoje. Šioje autorinėje „Ilga kelionė per žolynus“ parodoje Liucija eksponuos laike dvejų metų St. Petersburg ir Čikagoje sukurias akvareles. Tikim, kad nedaug turime menininkų, kurie su tokiu tikslumu ir jėga valdo jautrią akvarelės techniką. Čia ji pasiekia reto meniškumo. Skonis ir elegancija, spalvų junginiai ir deriniai, abstrakcijos ir realybės dvilksmo išpūdis, lengva nuotaika, visa tai surasime erdviose dailininkės akvarelėse atvykę į Čiurlionio galeriją, 2002 m. rugsėjo 23 d., 6 val. vakaro. Visi kviečiami ir laukiami.

Laima Krivickienė

MEDALIS DALIAI IR ... LIETUVAI

Pirmadienio, lapkričio 19 d., laidoje „Chicago Tribune“ dienraštis („Tempo“ skyrius, Robert K. Elder, „Arm and hammer“) išspausdino platų ir ilgą straipsnį apie čikagietę lietuvaite, pažymėdamas, kad „stipriausių rankų savininkė gyvena Čikagoje“. Straipsnyje aprašoma rankų lenkimo čempionės Dalios Medžiaušytės laimėtas aukso medalis, kurį ji skyrė savo tėvynei Lietuvai.

Praėjusios savaitės penktadienį vykusiam 23-iam kasmetiniame „World Armwrestling Federation World“ čempionate, Springfield, IL, 30-metė Dalia savo oponentę „rankas pagulde“ ant stalo bemačiant. Po trijų susitikimų ji tapo laimėtoja. Straipsnio autorius negaili gražių pagyrimo žodžių lietuvaitei čempionei, tad ir mes jungiamės, sveikindami Dalią Medžiaušytę su laimėjimais!

Dalia Medžiaušytė.

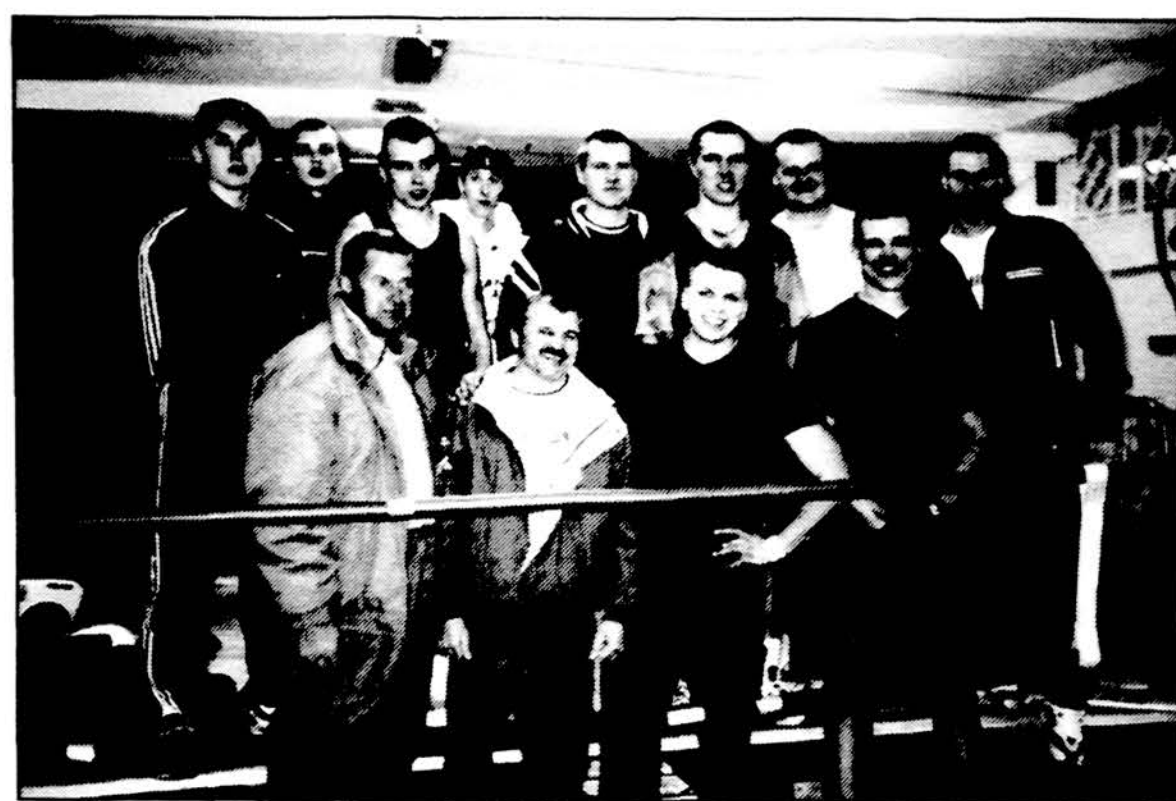
pionei, tad ir mes jungiamės, sveikindami Dalią Medžiaušytę su laimėjimais!

Lietuvių medžiotojų-meškeriojų klubui Indiana valstijoje užsidiarius, izdo likutis buvo padalintas kitoms lietuvišioms organizacijoms. Draugo fondas per Vladą Ruzgą gavo 400 dol. Už įnašą nuoširdžiai dekojame!

Ona Zabukas iš St. Pete Beach, FL, su dienraščio prenumerata 2003 metams atsiuntė ir 50 dol. auką — 25 dol., besidžiaugiant naujuoju kalendoriumi, 25 dol. dienraščio leidimo išlaidoms sumažinti. Dekojame!

Čikagos moksleivių ateitininkų kuopa visus Čikagos ir apylinkių lietuvius kviečia į Kūčių šventę, ruošiamą sekmadienį, gruodžio 22 d., 1 val. p.p., Jaunimo centre. Registruotis pas Oną Daugirdienę, tel. 630-325-3277. Visi laukiami!

Venezuelos Lietuvių draugijos Čikagoje metinis susirinkimas įvyks lapkričio 21 d., ketvirtadienį, 1 val. popiet, Šaulių namuose, 2017 W. 43 Str. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

„Combat Fighters“ klubo boksinkerai. Pirmoje eil. iš kairės: sporto mėgėjas ir veteranas Romas P., Rimantas Šalavejus, Linas Kevičius ir Vytas Palušis, II eil.: Arturas Pivoris, Raimondas Nekrošius, Arminas Nekrošius, Mantas Kalnėnas, Saulius Stankus, Stasys Balčiūnaitis, Andrius Paulauskas, Evaldas Štītis.

VARŽYSIS LIETUVIAI BOKSININKAI

Šį penktadienį, lapkričio 22 d., 7:30 val. vak., aikių rajone, 103 ir Western Ave, vyks bokso varžybos. Jose dalyvaus ir lietuviai: Mindaugas Ambuldas bei Arminas Nekrošius. Jie bokso rungtynėms ruošėsi „Combat Fighters“ klube, kuris jau penki mėnesiai įsikūręs Jaunimo centre (5620 S. Claremont, tel. 773-581-7374).

Klubo savininkas Linas Kevičius, kartu yra ir treneris, padėjęs šioms vaikams pasiruošti. Klubui priklauso ir daugiau boksinkerų iš Lietuvos, kurie taip pat padėjo pasiruošti varžyboms. Tai ir 6

kartus Lietuvos bokso čempionas Stasys Balčiūnaitis, Europos čempionas Vytas Palušis, daugkartinis įvairių varžybų nugalėtojas Saulius Stankus ir daug kitų šios sporto šakos kultuotojų bei mėgėjų.

Vaikinai labai ryžtingai ir kovingai nusiteikę, todėl kviečia visus lietuvius ateiti į varžybas ir paremti juos moralškai. Taip pat varžyboms pirmą kartą Amerikoje teiseja lietuvis Rimantas Šalavejus. Jis turi tarptautinę AIBA mėgėjų bokso teisėją kategoriją jau daugiau kaip dešimt metų.

Bilietai į varžybas gaunami „Transpak“ siuntinių agentūroje („Draugo“ pastate) ir paroduotuvėse „Lietuvelė“ (viena jų veikia Jaunimo centre). Klubas nuoširdžiai dekoja „Transpak“ savininkui R. Pukščiui už moralinę ir materialinę paramą (jo agentūroje dirba vienas boksinkerų — Mindaugas Ambuldas). R. Pukštys paaugojo pinigų, kad galėtų nupirkti boksinkerams reikalingą aprangą. Lauksime visų ateinančių ir palaikančių lietuvių pusę — iki pat laimėjimo.

L.K.

DAR VIENA „LITUANICOS“ FUTBOLININKŲ SĖKMĖ

Praėjusį sekmadienį (lapkričio 17 d.) „Lituanicos“ futbolininkai pagaliau užbaigė neįtikėtinai ilgai užsitęsusi „Metropolitan“ lygos „major“ diviziono pirmenybių rudens sezoną. Cicero, IL, įruoštoje naujoje, dirbtinė dangų turinčioje, aikštėje lietuviai žaidė 30 minučių — beveik prieš du mėnesius turėtų rungtynių prieš „Vikings“ likutį. Kaip atsimename, tada šios rungtynės, įvykusios Lemonte, buvo nutrauktos, esant 2-0 pasekmei lietuvių naudai.

Nepaisant, kad šis rezultatas buvo užskaitytas kaip oficiali pasekmė, lygos vadovas vėliau sugalvojo, kad rungtynes reikia „pabaigti“. Po vieno ankstesnio nesėkmingo bandymo jas užbaigti, pagaliau praėjusį sekmadienį pavyko tai padaryti. Nors lygos vadovo manyta, kad lietuviai čia praras bent du taškus, tokios svajonės nepasitvirtino. Bendra rungtynių pasekmė — 4-1 lietuvių naudai.

Rungtynes pradėjus, turint 2-0 savo naudai, lietuviai tuoj pat turėjo bent porą gerų

progų pasekmę padidinti. Tačiau tik 15-je minutėse tai pavyko pasiekti Rimui Jakubauskiui, kuris ženklinė 3-0. Po 7 minučių tas pats Jakubauskas rezultata dar pakėlė iki 4-0. Tik priešpaskutinę minutę Algio Zuperkos savitūdu įvarčė „Vikings“ turėjo galimybę priartėti 1-4.

Po sekmadienio rungtynių „Lituanica“ pagerino įvartų santykį. Iš 23-9 jis buvo pakeltas iki 25-10 ir yra pats geriausias iš visų 10 „major“ diviziono komandų. Čia reikia priminti, jog lietuviai aiškiai vadovauja ir taškais. Lietuviai turi 23, o artimiausia komanda tik 17.

Šios pirmenybės bus tęsimos 2003 metų pavasarį, kuomet vyks antrasis ratas. Tačiau „Lituanicos“ vyrai taip ilgai neturės progos išsėsti: jie 2003 metų pirmąjį sekmadienį pradės varžytis šalies futbolo pirmenybėse, kurios, kaip ir kiekviena žiema, yra pravedamos „Odeum“ pastate Villa Park miestelyje į šiaurės vakarus nuo Čikagos.

Ed. Šulaitis

IDOMIOJI SKILTIS

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS „DAINAVA“

„Kur giria žaliuoja“, taip pavadintas naujas Lietuvių meno ansamblio „Dainava“ įrašas.

„Dainava“ savo chorinę veiklą pradėjo karo audroms apimusi 1945 m. Hanau stovykloje, Vokietijoje. Ansamblio steigėjai — lietuviai tremtiniai, pasitraukę į vakarus sovietams okupuojant Lietuvą. Po karo, daugeliui narių emigravus į Jungtines Amerikos Valstijas, ansamblis vėl susibūrė Čikagoje ir 1950 m. atgaivino savo muzikinę veiklą. Nuo 1988 m. chorui vadovauja Darius Polikaitis.

Daugelį metų „Dainava“ liko ištikima Lietuvai ir lietuviškai dainai. Choro sudėtyje pusšimtis įvairaus amžiaus dainininkų, imigravusių į JAV po antrojo pasaulinio karo, dalis jau čia gimę ir auge.

Tilžės akto paskelbimo 84-osios sukakties paminėjimas, rengiamas Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio, vyks sekmadienį, gruodžio 1 d., Šaulių namų salėje. Programoje — iškilmingoji dalis ir „Spindulio“ jaunimo ansamblio tautiniai šokiai. Po programos kavutė ir dalyvių pabendravimas.

Prel. Jonas A. Kučingis, gyv. Los Angeles, CA, Draugo fondo pirmo laipsnio garbės narys, rudens vėjui atsiuntė 500 dol., savo įnašus padidindamas iki 6.100 dolerių. Už nuolatinę ir stambiają paramą Draugo fondas reiškia labai didelę padėką.

Alfonsas Dzikas, West Hartford, CT, parėmė dienraštį „Draugą“ 50 dol. auka. Tariame nuoširdų aciu!

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaule. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Šis įrašas — laisvalaikio vandenys, o tuo pačiu ir liudijimas, kad nors ir toli už Baltijos krantų, daina skatina lietuvių mylėti Lietuvą visą širdimi, visu protu ir visais jausmais.

Lietuvių meno ansamblio „Dainava“ įrašų galite įsigyti „Draugo“ knygynelyje, adresu 4545 West 63rd Street, Chicago 60629. Kaina 15 dol., pridėdant 8,75% mokesčių užsisaantiems IL valstijoje. Persiuntimo kaina 3,95 dol. Pasiųsti galite telefonu 773-585-9500.